

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, helmik. 13 - Wed. Feb. 13, 1991

FINNISH AMERICAN WEEKLY

87 vuosikerta Vol. LXXXVII No. 7

45 cents

Suomen presidentti Mauno Koivisto ja rouva Tellervo Koivisto (vas.) juhlistivat Mäntyniemen virka-asunnon tammikuisia harjannostajaisia rakennustelineiden keskellä. Oikealla puhumassa arkkitehti Raili Peitilä, vierellään miehensä Reima Pietilä.

Mäntyniemi noussut harjakorkeuteen

Suomen presidentin Mäntyniemen virka-asunnon harjannostajaisia vietettiin tammi-kuun alkupuoliskolla lämpimissä ja suomalaiskansallisissa tunnelmissa.

Presidenttiä kiinnosti Kalastajatorpalla vietetyissä juhlissa tietää, onko talon kustannuksissa nyt pysytty raamien sisällä.

Rakennushallituksen pääjohtaja Matti K. Mäkinen saattoi ilokseen vastata, että 150 miljoonan markan kokonaiskustannusarvio on pitämässä kutinsa.

Harjannostajaisien merkeissä oli tasavallan kutsuvieraat kutsuttu ensin seisoskelemaan työmaalle, Mäntyniemen tulevan salongin ja kirjaston kohdalle.

Presidentti katseli naureskellen vielä kovasti työtä vaativaa, katotonta ja rakennuslautoja töröttävää talonraakilettä, kun hänen kerrottiin seisovan tulevien edustustilojen kohdalla.

Mäntyniemen on määrä valmistua vuoden 1992 kesäkuuhun mennessä.

Arkkitehtien Raili ja Reima Pietilän suunnittelema "Kiillemoreeni" -talo on puhuttanut suomalaisia melkoisesti. Pa-hasuiset ovat sanoneet arkkitehtuuria jopa menninkäisten ja maahisten maailmasta läh-teväksi.

Sanasa sanoi harjannostajaisissa työmaalla kutsuvieraille myös kirvesmies Armas Laurenti:

"Kyllähän se vähän erikoinen on. Täytyy katsoa, ettei tule kulumia liikaal".

"Kappaletavaratyöksi" kehui ja haasteeksi julisti talon

myös työnjohtaja Taisto Sep-pänen.

"Monet suoritukset ovat vaativia, jopa ainutkertaisia. Luomistahtoisen arkkitehdin vinkkelit ja mutkat ovat löytä-

neet paikkansa ja kokonaisuus on tavoittanut luontaisen tartuntansa peruskallioon," totesi rakennushallituksen pääjohtaja Matti K. Mäkinen.

Hallitukselta pitkä lista ihmisoikeusrikkomuksia

WASHINGTON - Ulkoministeriö kuvaili tammikuun lopulla julkistetussa raportissaan Irakin ihmisoikeustilannetta surkeaksi. Ulkoministeriön mukaan tilanne huononi viime vuonna lähes kauttaaltaan.

Ulkoministeriön vuosittainen ihmisoikeusraportti arvosteli myös useita maamme liittolaisia Persianlahden sodassa. Esimerkiksi Syyrian olot eivät raportin perusteella eroa Irakin oloista juuri lainkaan.

Raportin mukaan Irakissa ei ole käytännössä ollenkaan sanan-, lehdistön-, tai kokoon-tumismvapautta. Tiedustelu-palvelu ylittää jatkuvasti lain

rajat valvoessaan kansalaisia. Hallituksenvästaista toimintaa tukahdutetaan kidutuksella ja summittaisilla teloituksilla, raportissa sanottiin.

Syyrian olot eivät raportin mukaan kohentuneet juuri lainkaan viime vuonna. Raportin mukaan kidutukset ja mielivaltaiset pidätykset leimautivat ihmisoikeustilannetta.

Saudi-Arabiaa raportti arvosteli muun muassa poliittisten puolueiden puutteesta. Kaikki muut poliittiset mielenilmaukset paitsi hallitusta tukevat ovat Saudi-Arabiassa raportin mukaan kiellettyjä. Kuwaitin tilannetta ennen miehi-

jatkuu takasivulla

This week in

pages 8-10

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

- Variety of lectures, seminars planned by FinnFest '91
- Suomi College to choose president on Feb. 15
- President Koivisto says Finland must stop increasing foreign debt
- Laskiainen at Saima Park this weekend

Sisäsivuilla:

- FinnFest tietoa sivu 5
- Floridan kuulumisia sivu 5
- Fitchburg ja ympäristö sivu 12
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

Suomen kieli versoo

Suomen kieleen syntyy uusia sanoja kaksi päivässä. Äidinkieli pukkaa oksaa ja kukkaa. Kielitoimiston uusi johtaja Maija Länsimäki iloitsee siitä, että saa olla viran puolesta kaikesta kiinnostunut. Kieli kun ei ole irrallisen leijuva ilmiö, vaan olennainen osa koko olemassaoloamme.

Fil. tri **Maija Länsimäki** siirtyi kielitoimiston johtajan tuolille Esko Koivusalon seuraajana viime kesänä. Työtä on toimistolla yllin kyllin, niin suuria, monivuotisia urakoita kuin jokapäiväistä avunantoa.

Hyvähän se on kun kysytään. Mutta kun kysymykset ovat sitkeästi linjalla pitääkö kirjoittaa *tasottaa* vai *tasoittaa*, tulee miettiä, eikö ihmisillä tosiaan ole ällä katsoa sanakirjasta. Toisaalta puhelinpalveluun tulee kyllä sellaisiakin kysymyksiä, joihin vastaamiseen on pyydetty aikaa. Joskus asia etenee peräti keililautakuntaan.

Ja puhelin taitaa useinkin olla helpommin käsillä kuin sanakirja. Lisäksi sanakirjat vanhenevat tätä nykyä vain vähän hitaammin kuin puhelinluettelot. Tämä kävi selvästi ilmi, kun kielitoimiston suuraraka, suomen kielen perussanakirja, oli edistynyt ensimmäisen osansa ilmestymiseen. Joka viides sana on sellainen, jota Nykysuomen sanakirja ei tunne.

Mutta uuden sanakirjan ensimmäinen osa, joka käsittää sanataakkosista kööriin, osaa

tehdä selkoa niin *harsuuntu- misesta* kuin *karvahattulähetystöstä*. Kaksi osaa on vielä tulossa arviolta puolentoista vuoden välein.

Kirjakieli ammentaa arjesta

Maija Länsimäki on puurtanut suomen kielen ja sen runsaiden kukkasten kimpussa ikänsä kaiken. Suomen murteiden sanakirjan teossa on mennyt parikymmentä vuotta ammattikuntalangit ovat osoittautuneet silkaksi riemun aiheeksi. Ja melkoisen tuntuman kieleen saa siinäkin, kun lukee ylioppilasaineita 17 kevättä peräkkäin.

Ihastella saa sitä, miten kauniisti ja selkeästi nuori ihminen saattaa kirjoittaa. Sitten hän opiskelee ja menee työpaikalleen - ja on tuota pikaa omaksunut virkakielen kapulat niin luontevasti, kuin ei muuta ilmaisutapaa tietäisi olevankaan! Monesti mietin, missä välissä se oikein pääsee tapahtumaan.

Ylioppilasaineiden keskimääräisessä kypsytyksessä ei Maija Länsimäen mielestä ole tapahtunut suurtakaan muutosta. Mutta aineiden avulla voi seurata kielen kehitystä.

Niissä näkyy, miten arki-tyyliset sanat, aikaisempi alatyö, siirtyy hyväksyttävään normaaliproosaan. Kiinnostavaa tämä on siksi, että arki-kieli on yksi niistä lähteistä, joista kirjakieli ammentaa. Ilmaisut siirtyvät torilta salin puolelle. Esimerkiksi *mennä pieleen* ja *mokata* näyttävät olevan sillä tiellä.

Niille, jotka ovat huolissaan

Slangeista pitkäikäisin on Helsingin slangi, joka on levinnyt Hakaniemen kulmilta ympäri Suomea

suomen kielen kohtalosta maailman myrskyissä ja monensuuntaisissa vieraissa

paineissa, saattaa Maija Länsimäki kertoa lohduttavan viestin: suomen kielen rakenteelle ei ole vuosisatoihin tapahtunut mitään pahaa, ja pintansa se näyttää pitävänkin. Sen sijaan sanasto uusiutuu vahvasti, vanhaa sanastoa jää jatkuvasti pois käytöstä, uutta syntyy koko ajan.

Sanasto on laidoiltaan elävä: keskeissanasto on säilynyt kirjakielissä sellaisenaan Agricolasta alkaen ja jo sitä ennen tuhansia vuosia. Uutta tarvitaan ilmaisemaan maailman muutoksia: uudet välineet, tekotavat, ilmiöt vaativat nimensä.

Demokraattinen äidinkieleemme

Suomen kirjakieli on tasapuolinen ja demokraattinen: siinä on aineksia kaikista murteista. Murteet ovat myös kaikki yhteiskuntakerrokset läpäisevä. Meillä ei ole, kuten esimerkiksi englannissa, "proletariaatin murretta", cockneya, joka olisi riittänyt ilman rääsytystä vaatetustakin paljastamaan My Fair Lady -musikaalin professori Henry Higginsille, että Eliza Doolittle oli lähtöisin Lontoon East Endin uumenista.

Monien kansallisten johtajiemme kieli on säilyttänyt kotiseudun leiman läpi heidän elämänsä. Urho Kekkoneen, Mauno Koiviston, Kustaa Viikun ovat hyviä esimerkkejä - Johannes Virolaisesta puhumattakaan.

Onko muresävyinen puhe korkean aseman haltijan suussa mieluista?

sa mieluista?

Miellyttävää on, että he ovat säilyttäneet murteensa. Mutta tottahan virallisissa yhteyksissä murrepiirteet pitää osata puheesta häivyttää. Vapaasti puhuessaan ihmiset voivat sitten käyttää ikään kuin useita rekistereitä. Eri tilanteissa puheen sävy vaihtelee ja saa vaihdella.

Syntyperäisenä keravalaisena Maija Länsimäki on opinut ympäristöltään pääkaupunkiseudun puhekieltä, jota viipurilaisen äidin ja satakuntalaisen isän puheenparret ovat hoystäneet. Murteen tutkijana hänellä näin ei ole ollut perinteistä sympatiaa sen enempää itä- kuin länsimurteita kohtaan.

Niinpä hän ei hyppää kauhusta, kun toteaa kieltä käyttävän kansan päättäneen, että alkaa tekemään -rakenne ei ole rikos Pyhää Henkeä vastaan, kuten koulussa saimme oppia.

"Alkaa tekemään" on tyyppinen länsisuomalainen murrepiirre, enkä tiedä kenenkään tutkineen, kuinka siitä niin keskeisen tärkeä riitakapula on tullut. Alituisen siitä tiukataan, ja muutama vuosi sitten kielilautakunta otti asian esille siinä mielessä, olisiko se hyväksyttävä kirjakielen. Päätettiin, että ei vielä. Mutta tulossahan se sieltä on. Jos kansa on sen päättänyt hyväksyä, ei kielilautakunnan suositus, joka ei suinkaan merkitse tuomioistuimen päätöstä, paljoakaan merkitse.

Ylioppilasaineissa merkitseen sen virheeksi, mutta ei se asiaa nosta eikä kaada. Kohalokkaampia ovat kielen pe-

rusrakennetta vastaan sotivat virheet, väärät taivutukset esimerkiksi.

Slangi yhdistää ja eristää

Slangeja saattaisi kenties luonnehtia nykyaikaisiksi murteiksi, ja murteiden tapaan ne ovatkin tietyn ihmisryhmän tunnus, jopa salakieltä, jonka avulla ulkopuoliset pidetään ulkopuolisina. Maija Länsimäki osallistui jokin aika sitten lääkintöalan ammattislangin keruuseen. Aineistoa kerätyi todella paljon.

Sairaalassa on hyvinkin tarpeen viestittää henkilökunnan kesken ilman että potilaat välttämättä ymmärtävät. Niinpä sairaanhoitaja saattaa todeta toiselle, että nyt on aika lähteä nesteensiirtoon. Hän tarkoittaa, että lähdetään kahville...

Myös posti- ja telealan ammattislangi on kerätty talteen. Sota-ajan rintamaslangi oli aivan omaa laatuaan.

Siellä syntyi kuolemasta kymmeniä, ellei satoja eri ilmaisuja. Oli pakko keksiä kiertoilmaisuja niin vahvasti tunnepitoiselle asialle. Ne saattoivat kuulostaa karkeilta, mutta olivat itse asiassa keino yrittää keventää ihmisen ahdistusta.

Mutta slangeista sitkeähenkilö on Helsingin vanha slangi, joka syntyi jo viime vuosisadan lopulla ja josta nyt vihdoin on sanakirja tekeillä.

Muilla kaupungeilla ei yhtä selväpiirteistä omaa slangia olekaan. Helsingin slangi on levinnyt aivan pohjoiseen asti, ja sen irtoilmaisuja on kaikkialla lainailtu ututterasti. *Snaijaaminen* on aikanaan tullut venäjältä ja matkannut sitten takaisin itään päin sen verran, että jo lapsena kuuli lappeenrantaisten tiukkaavan toiseltaan: *naijaat sie?* Slangisanojen lainaaja tavallisesti haluaa synnyttää vaikutelman, että on matkusteltu ja maailmaa nähty.

Koululaisslangia on kerätty ututterasti 60-luvulta saakka ja siitä on kirjoitettu yliopistollisia oppinäytteitä.

Yleisesti vallitsee käsitys, että slangi olisi pelkkää englannin ja ruotsin vääntelyä,

jatkuu seuraavalla sivulla

Nimipäivät

Helmikuun 20 p., Helinä, Heli, Hely, Heljä
Helmikuun 21 p., Keijo
Helmikuun 22 p., Tuuli, Tuulia, Tuulikki
Helmikuun 23 p., Aslak
Helmikuun 24 p., Matti, Matias
Helmikuun 25 p., Tuija, Tuire
Helmikuun 16 p., Nestori

RAIVA AJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY

Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE: (508) 343-3822
FAX: (508) 345-1007

SUBSCRIPTION RATES:
USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1991: Yhteensä \$275.00

Anna ja Willie Waven muistolle lapset Lempi, Herbert ja Laila	\$10.00
Otto Andersonin muistolle Jonathan Ratila, Fitchburg, MA	\$20.00
Vanhempiensa Hilja ja John Laineen muistolle Toini Laine, Berkeley, CA	\$25.00
Nils ja Eileen Granfors, Worcester, MA	\$20.00

Kiitos lahjoittajille!

Myös oikeakielisyyskysymyksissä on kuunneltava kansan ääntä

SUOMEN . . . jatkoa edelliseltä

mutta se on väärä. Slangissa on tavattoman runsaasti aivan omapohjaisia ilmaisuja. Johdetaan kokonaan uusia sanoja, yhdistellään entisiä tai annetaan uutta sanastoa, joka on itse asiassa selkeää suomea. Ja usein uusi slangi-ilmaisu on niin loistavaa, että sen takana täytyy olla todellinen kielivirtuosi.

Merkitysten ylä- ja alamäet

Kielenhuoltajana Maija Länsimäki tuntee vastuunsa piiriin kuuluvaksi myös kielellä ja ilmaisulla manipuloimisen, sen tutun ilmiön, joka valjastaa kielen salaamaan ja sievistelemään, sekoittamaan ihmisen mielikuvamaailmaa.

- Kauan saatiin julkisessa kielenkäytössä sekä *sanerata* että *rationalisoida*, ennen kuin niiden varsinainen käytännön merkitys laajasti selvisi ja käsitteet saivat nykyisen, jo varsin herjaavan sävynsä. *Sivooja* -nimitys on melkein hävinnyt käytöstä ja saanut jos minkälaisia kiertoilmaisuja *sivistijästä tilojen huoltajaan*, mutta ellei itse työn arvostus kohoa, ei näillä uusilla nimityksillä päästä pitkälle. Kohta on keksittävä uusi ja vielä sievempi.

Elintapojen kehitys ja uudet arvostukset heijastuvat sanaston muutoksissa havainnollisesti.

- Kun Suomeen vuosisadan alussa perustettiin meijereitä,

niistä taloihin palautettu "laskettu maito" tuli palvelusväen juomaksi ja sai jos minkälaista halveksivaa liikenimeä: *kurri*, *kurnaali*, *joppi*, *pluttana*... Nyt sama tuote kantaa arvostetuna elintarvikkeena nimeä rasvaton maito.

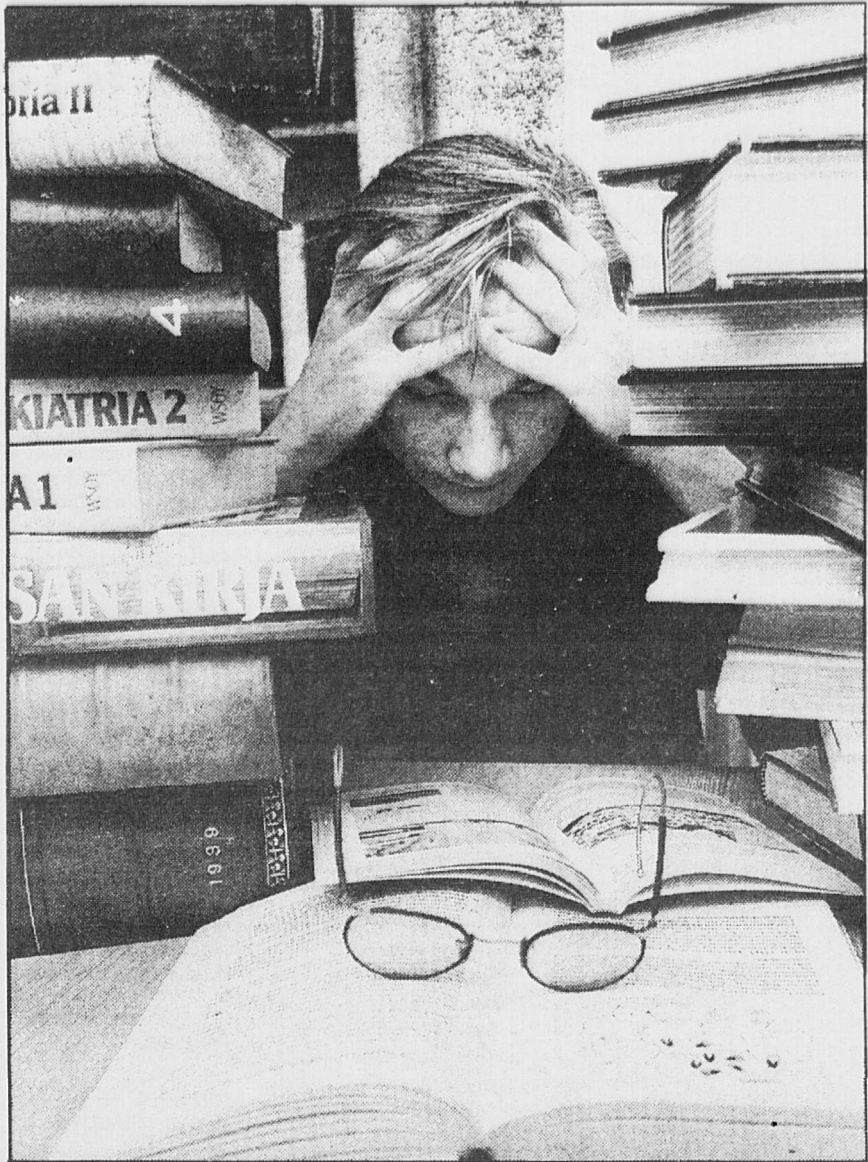
Kielen käyttäjää lähelle

Uuden sanaston pakottavassa tarpeessa riittää kielilautakunnalla töitä. Se on yksi Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen lautakunnista ja käsittelee kielenhuollon ja kirjakielen kysymyksiä. Kielitoimiston johtaja kuuluu siihen virkansa puolesta, neljä 3suomen kielen tutkijaa, lähinnä professoreita, ja vielä pari muiden alojen edustajaa, jotka ovat mukana erinomaisina kielenkäyttäjinä. Tällä hetkellä esim. kirjailija Arvo Salo on siellä oivaltamassa.

- Kun sanastoa luodaan ja tehdään kieltä koskevia päätöksiä, tarvitaan toki muutakin näkökulmaa kuin tutkijoiden. Uuden sanan teossa saattaa kielitieteellistä koulutusta saamattoman ihmisen oivallus olla onnistuneempi kuin kirjaviisaan. Tarvitaan kosketusta kielen käyttäjiin!

Niinpä Maija Länsimäki kulkee maailmalla korvat hörössä. Ei sitä tiedä, mistä kielellinen kultahippu saattaa singahtaa ja olla ensi vuonna kielessä kuin kotonaan.

Liisa Maria Piila
(Me)

Suomenkieli antaa päänvaivaa yhdelle ja toiselle kansalaiselle. Soitto kielitoimistoon on useimmiten helpoin ratkaisu.

Väestösuojat käytössä Helsingissä

Helsingissä on väestösuojapaikkoja yli 600,000 kaupunkilaiselle, mutta ne eivät ole tyhjiä, vaan niitä on vuokrattu mm. parkki- ja liiketiloiksi.

Sopimuksen mukaan suuret kalliosuojat on tyhjentävä vuorokauden kuluessa määräyksestä.

Väestösuojakeskuksen mukaan taloyhtiöiden suojia on Helsingissä yli 4,300, joihin mahtuu 450,000 ihmistä.

Suurin osa kaupunkilaisista sijoitetaan kriisin sattuessa talojen omiin suojiin.

Pohjola saa oman radion

Pohjoismaat saanevat yhteisen radioaseman. Radio Scandinavian, joka ryhtyy lähettämään lyhytaalloilla englanniksi ja saksaksi tietoa pohjoismaista maailmalle.

Pohjoismaiden neuvoston kulttuurivaliokunta päätti äskettäin Tukholmassa tukea hanketta kahdella miljoonalla Tanskan kruunulla (runsalla 300,000 dollarilla) kokeilukautena 1992-1993.

Alunperin tanskalaisten tekemässä ehdotuksessa tähdennettäin, että Pohjola alueena sekä sen kulttuuri ja yhteiskuntamalli herättävät suurta kiinnostusta maailmalla.

83 ydinreaktoria rakenteilla

Kymmenen uutta ydinvoimalaa käyttöön 1990

Viime vuonna otettiin maailmassa käyttöön kymmenen uutta ydinvoimalaitosta kuudessa eri maassa. Vuoden 1990 päättyessä käytössä oli 424 ydinvoimalaitosta, ilmenee Kansainvälisen atomienergiajärjestön IAEA:n tiedoista. Rakenteilla oli lisäksi 83 uutta ydinvoimalaa. Suomessa ydinvoimalaitoksia on neljä, kaksi Olkiluodossa ja kaksi Loviissa. Suomen neljän ydinreaktorin teho on 2,310 megawattia.

Maailman uusien voimaloiden yhteenlaskettu teho ylitti käytöstä poistettujen laitosten tehon 6,000 megawattilla ja nosti maailman ydinvoimaloiden kokonaistehon yli 324,000 megawattiin.

Kanadassa kytkettiin viime vuonna verkkoon yksi uusi ydinreaktori, Ranskassa kolme, Intiassa yksi, Japanissa kaksi,

Yhdysvalloissa kaksi ja Neuvostoliitossa yksi reaktori.

Käytöstä poistettiin samaan aikaan 12 reaktoria. Niistä kaksi toimi Ranskassa, viisi Saksassa, kaksi Italiassa, yksi Espanjassa ja kaksi Englannissa.

Ydinvoimalla tuotettiin sähköä yhteensä 25 maassa. Yli puolessa niistä ydinsähkön osuus koko sähkön kulutuksesta ylitti kolmekymmentä prosenttia. Suomessa osuus on noin 29 prosenttia.

Eniten voimaloita oli käytössä Yhdysvalloissa. Maamme 112 ydinvoimalan kokonaisteho oli 100,630 megawattia. Rakenteilla on yksi 1 165 megawatin tehoinen ydinvoimala.

Ruotsissa oli käytössä 12 ydinvoimalaitosta, joiden teho on 9,817 megawattia.

Ranskan 56 ydinreaktorin kokonaisteho on 55,778 me-

gawattia. Rakenteilla Ranskassa on kuusi reaktoria, joiden teho on yhteensä 8,305 megawattia.

N-liitolla 47 voimalaa

Neuvostoliiton 47 ydinreaktorin teho on 35,155 megawattia. Rakenteilla siellä on 25 reaktoria, joiden teho on 21,255 megawattia.

Japanissa käytössä olevien ydinreaktoreiden yhteisteho oli vuoden vaihteessa 30,917 megawattia ja määrä 41 reaktoria. Rakenteilla oli kymmenen uutta ydinvoimalaa, joiden teho on yhteensä 9,012 megawattia.

Saksan käytössä olleiden 25 ydinreaktorin teho oli yhteensä 23,281 megawattia. Rakenteilla Saksassa on kuusi reaktoria, joiden yhteisteho on 3,319 megawattia.

Englannin 11,506 megawatin kokonaisteho tuotettiin 37

ydinvoimalalla. Rakenteilla Englannissa oli yksi 1,165 megawatin reaktori.

Pienimmistä maista Argentiinassa oli viime vuoden päättyessä käytössä kaksi reaktoria. Taiwanilla kuusi, Unkarissa neljä, Intiassa kahdeksan, Meksikossa yksi, Hollannissa kaksi, Pakistanissa yksi, Etelä-Afrikassa kaksi ja Jugoslaviassa yksi reaktori. Rakenteilla Argentiinassa oli yksi reaktori, Kiinassa kolme, Kuubassa kaksi, Intiassa kuusi, Iranissa kaksi, Meksikossa yksi ja Romaniassa viisi reaktoria.

Viime joulukuun loppuun mennessä ydinvoiman käytöstä oli IAEA:n tilaston mukaan kertynyt käyttökokemusta kumulatiivisesti 5,624 reaktorivuotta ja kaksi reaktorikuukautta. Suomen ydinvoimaloiden käyttö joulukuun 1990 loppuun mennessä oli 47 reaktorivuotta ja neljä reaktorikuukautta.

Kansanedustajain vaalit 1991; ennakkoäänestys Yhdysvalloissa

27. 2. - 9. 3. 1991

Kansanedustajain vaalit toimitetaan Suomessa maaliskuun 17. päivänä, 1991. Ulkomailla asuva tai oleskeleva suomalainen äänioikeutettu voi äänestää ENNAKKOÄÄNESTYKSESSÄ, joka toimitetaan ULKOMAILLA 27.2. - 9.3. 1991.

Kansanedustajaehdokkaiden luettelot ovat nähtävissä jäljempänä mainituissa äänestyspaikoissa.

Vaalioikeus ja sen toteaminen

Vaaleissa on oikeutettu äänestämään asuinpaikasta riippumatta jokainen Suomen kansalainen, joka ennen vuoden 1990 loppua on täyttänyt 18 vuotta ja joka on tai on

joskus ollut kirjoilla Suomessa.

Äänestäjien tulee todistaa henkilöiläisyytensä äänestyspaikalla esittämällä viranomaisten antama valokuvalla varustettu henkilöiläisyyden osoittava asiakirja (esim. voimassa oleva passi, ns. green card tai vastaava).

Mikäli äänestäjä on saanut Suomen viranomaisilta äänestysluettuaan koskevan ilmoituskortin taikka väestörekisterikeskuksesta vaalipiiriään koskevan tiedotteen, on nämäkin asiakirjat syytä ottaa mukaan äänestyspaikalle.

Kansanedustajain vaaleja koskevia lisätietoja on saatavissa Suomen edustoista ja konsulinvirastoista Yhdysvalloissa.

• Äänestyspaikat

Washington, D.C.

Suomen suurlähetystö
3216 New Mexico Ave. N.W.
Washington, D.C. 20016
puh. (202) 363 2430

Helmik. 27 - maalisk. 9, 1991
10 aam. - 2 iltap.

Los Angeles

Pääkonsulinvirasto
1900 Avenue of the Stars,
suite 1025
Los Angeles, CA 90067
puh. (213) 203 9903

Helmik. 27 - maalisk. 9, 1991
10 aam. - 2 iltap.

New York

Pääkonsulinvirasto
380 Madison Ave., 24th floor
New York, NY 10017
puh. (212) 573 6007

Helmik. 27 - maalisk. 9, 1991
arkisin 9 aam. - 5 iltap.
lauantaisin ja sunnuntaisin
10 aam. - 6 iltap.

Chicago

Konsulinvirasto
321 N. Clark Street,
suite 2880
puh. (312) 670 4700

Helmik. 27 - maalisk. 1, 1991
9 aam. - 4 iltap.
Maalisk. 2 ja 3, 1991
10 aam. - 1 iltap.
Maalisk. 4 - 6, 1991
9 aam. - 4 iltap.

Houston

Konsulinvirasto
1300 Post Oak Boulevard,
suite 1990
Houston, TX 77056
puh. (713) 627 9700

Maalisk. 3 - 5, 1991
10 aam. - 2 iltap.

Atlanta

Kaltek, Inc.
2310 Peachford Road
Atlanta, GA 30338
Puh. (404) 457 8795

Maalisk. 8 ja 9, 1991
10 aam. - 2 iltap.

Lake Worth

Consulate of Finland
1 Lake Avenue
Lake Worth, FL 33460
Puh. (407) 547 7788

Helmik. 27 - maalisk. 9, 1991
arkisin: 9 aam. - 5 iltap.
lauantaisin ja sunnuntaisin:
10 aam. - 6 iltap.

Detroit

Finnish Cultural Center
35200 W. Eight Mile Road
Farmington Hills, MI 48024
Puh. (313) 478 6939

Helmik. 27 - maalisk. 3, 1991
arkisin: 9 aam. - 5 iltap.
lauantaisin ja sunnuntaisin:
10 aam. - 6 iltap.

Minneapolis

Consulate of Finland
Padilla, Speer, Berdsley Public
Relations
2100 Pillsbury Avenue
Minneapolis, MN 55404
Puh. (612) 872 0014

Helmik. 27 - maalisk. 3, 1991
arkisin: 9 aam. - 5 iltap.
lauantaisin ja sunnuntaisin:
10 aam. - 6 iltap.

Fitchburg

Consulate of Finland
56 Elm Street
Fitchburg, MA 01420
Puh. (508) 342 6035

Helmik. 27 - maalisk. 3, 1991
arkisin: 9 aam. - 5 iltap.
lauantaisin ja sunnuntaisin:
10 aam. - 6 iltap.

Portland

Messiah Lutheran Church
7434 No. Charleston
Portland, OR 97203
Puh. (503) 286 2712

Maalisk. 3, 1991
12 keskip. - 4 iltap.

Seattle

Finnish Lutheran Church
8504 13th Avenue, N.W.
Seattle, WA 98117
Puh. (206) 784 3112

Maalisk. 2, 1991
10 aam. - 2 iltap.
Maalisk. 3, 1991
12 keskip. - 4 iltap.

Berkeley

Finnish Brotherhood Hall
1970 Chestnut Street
Berkeley, CA 94702
puh. (415) 845 5352

Maalisk. 2 - 3, 1991
10 aam. - 2 iltap.

Denver

Konsulinvirasto
6855 South Havana, suite 600
Englewood, CO 80112
puh. (303) 649 4000

Maalisk. 2, 1991
10 aam. - 2 iltap.

Fotofinlandian voittajaksi Vertti Teräsvuori

Vertti teräsvuori, 24, on voittanut Fotofinlandia-palkinnon.

Teräsvuori teki muotokuva-sarjan intiaaneista rakkaudesta heitä kohtaan, kuten hän itse asian ilmaisee. Idean kuviinsa hän sai antropologi kuvaaja Edward S. Curtizin intiaanien muotokuvia esittelevästä kirjasta.

Vertti Teräsvuoren muotokuvasarjan kaikki mallit ovat suomalaisia, jotka on naamioitu aidon näköisiksi.

Kuvaaja käytti vaikeaa kääntökuvatekniikkaa, jonka ansiosta kuvat ovat pehmeitä ja vanhan oloisia. Muotokuvasarjaan kuuluu 19 työtä.

Asusteet Teräsvuori teki yhdessä puvustaja Sanna Pyykön kanssa, materiaalit on hankittu kirpputoreilta, ulla-koilta ja teurastamoista.

Fotofinlandia '90 -kilpailun pääpalkinnon arvo on 100,000 markkaa, jotka Teräsvuori aikoo käyttää uuden muotokuvanäyttelynsä valmisteluihin sekä mm. Lontoon ja New Yorkin matkoihin.

Rakas
sisareni ja tätimme

Vieno Wellamo Mällinen

o.s. Tamminen

syntynyt 17.2.1911 Fitchburgissa, Mass.
kuoli 18.1.1991 Backus-sairaalaissa, Norwichissa, Conn.

Syvästi kaivaten
Tyne

Anneli, Bruno, Tomas, Vilhelm,
Oskar ja Marjo

Tuula, Aimo, Sini
Satu ja Jari

Uolevi, Elma,

Soili, Sirkka ja Tapio perh.
muut sukulaiset ja ystävät

Jäi jälkeesi piha hiljainen
sen puut ja pensaat lintuineen.
Ei polulla enää kulkijaa
vain muistot kodissa asustaa.
On ahkera käsi rauennut,
työntäyteinen elämä sammunut.

Rakkaamme haudattiin Pachaug, Conn.
hautausmaahan 28.1.1991.
Sydämellinen kiitos osanotosta.

The Robert H. Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village
Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin: 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of
the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

SUOMI-SEURA R.Y. FINLAND SOCIETY

Jäsenlehti Suomen Silta 6
kertaa vuodessa. Jäsen-
maksu USD 11/vuosi.

Pääjäsiht.: Anja Kortmann, NJ

Jäsensihteri: Eva Hirvi,
4 Ridgewood Rd., Paxton, MA
ph. (508) 791-4371

Lähetä sekki osoitteella:
Finland Society
P.O. Box 338, Millington, NJ 07946

Suomen Pääkonsulinvirasto

380 Madison Avenue
24th floor
New York, NY 10017
Puh. 212-573-6007
Telefax 212-573-6310
Telex 14-9515

Vientikeskus

Toimii samassa osoitteessa
Puh. 212-808-9721
Telefax 212-370-2863
Telex 212-370-2863

Floridan kuulumisia

Lepokotiyhdistyksen kuulumisia

Lepokotiyhdistyksen johtokunnan kokous oli tammik. 23. p:nä Lepokodin Pokelan huoneessa.

Johtaja Maguire oli myös alkukokouksessa paikalla, tuoden asioita johtokunnan käsiteltäviksi. Kutsuttuna kokoukseen oli myös Lepokodinpuolen osastopäällikkö Rachel Hetico. Hän kiitti johtokuntaa hänelle uskotusta tehtävästä ja toivoi, että kaikki me yhdessä tekisimme työtä Lepokotimme hyväksi.

Kävelyteitä päätettiin lisätä Lepokodin ympärille, jossa asukkaat voivat kävellä, istua penkeillä, ja näin saada energiaa elämään.

Sairasosaston eteiseen päätettiin laittaa uudet verhot, koska entiset ovat kuluneet ja nuhrautuneet.

Kirjanpitäjäksi hakeneiden hakemuspapereita tutkimaan valittiin komitea, johon tulivat Hannu Hupli, Antti Niskanen ja Leo Carlson. He tutkivat alkuun kaikki hakemuspapereita ja tuovat sen jälkeen ehdotuksensa johtokunnalle, ja johtokunta sitten päättää asian.

Kaasukompanian miehet ovat käyneet tarkastamassa Annan Majan uunit, ja niiden pitäisi olla nyt kunnossa.

Kaikki myrkytykset on tehty, kaikki käyty lävitse, saa olla huoletti vähän aikaa. Tämä Florida kun on sellainen lämmin paikka, että ellei pidä huolta myrkytyksistä, tulee pian pikku elukoita, muurahaisia ym.

Edw. Haapalle päätettiin vuokrata Annan Maja maaliskuussa hänen järjestämäänsä juhlaa varten. Edw. Haapa on ollut suuri avustaja Lepokodillemme, hän on aikaisemmin ohjannut Lepokodin asukkaiden kuoroa, on usein laulujen säestäjänä ja avustajana.

Seuraavien myyjäisten veripankin veri päätettiin antaa lähetettäväksi Saudi-Arabiaan, annettavaksi amerikkalaisille haavoittuneille sotilaille, sillä siellä on huutava pula verestä. Verenuovuttajat tulkaa suurin joukoin luovuttamaan verta, lahjaanne tarvitaan.

Lepokodin Ystävien myyjäiset ovat helmikuun 16. päivä Annan Majassa ja veripankin auto on paikalla kello 8 aamulla.

Soile Järvenpään avuksi kahtena päivänä viikossa tulee Pirjo Pedersen. Soilelle on päässyt kasautumaan paljon jatkua sivulla 11

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Helmik. 7, '91
Meidän viikkomme alkoi taas reippaasti. Yrjö Palmu ja Leo Jaakkola esittivät asukaillemme jälleen romanttisen musiikkikhetken, josta kaikki nautti silminnähävästi. Kiitos pojat!

Tiistaina oli yhteislaulua Charlesin johdolla. Hänen pianosoolonsa ovat aina nautittavaa kuultavaa.

Torstaina meitä ilahdutti Suomi-vieraat Turusta. Tässä ryhmässä esiintyi Hovi-siskot sekä joukko iloisia eläkeläisiä. Kiitos teille käynnistänne täällä.

Perjantaina meillä oli hengellisten laulujen toivekonsertti.

Erikoiskiitos iloisille Auttaville Käsille. Saitte taas paljon hyvää aikaseksi täällä käydessänne.

Lepokodin asukkaat ja henkilökunta lähettävät terveiset Mr. ja Mrs. Ed Haapalle ja toivotamme nopeaa toipumista teille.

Kiitos Apostoliselle kirkolle lahjoittamistanne Koraalikir-

joista, jotka saimme vastaanottaa.

Huom! Lepokodin Ystävät järjestävät myyjäiset Annan Majassa lauantaina 16. p:nä klo 8 aamulla. Veripankin auto on silloin paikalla. Saadut verilahjoitukset lähetetään amerikkalaisille sotilaille Saudi-Arabiaan.

Lepokodinterveisin
Elina Kuronen

Ps. pyydämme ystävällisesti alla olevia jäseniämme ilmoittamaan osoitteensa Lepokodin toimistoon, tai henkilöiden, jotka heidän osoitteensa tai olinpaikkansa tietävät.
753 John Haines
1858 Charles Hallenius
1857 Hilja Hallenius
1029 Jane Hallihan
374 Anna Harju
994 Heikki Hautala
829 Mamie Haymond
2266 Aaro Heikkilä

FinnFest '91 tiedottaa

LAKE WORTH - FinnFest USA '91 lähestyy. Se pidetään Lake Worthin Bryant Parkissa ja muissa seudun kohteissa huhtikuun 4. - 7. päivinä.

Rekisteröintimaksu oikeuttaa pääsyn alku- ja loppujuhlahallisuuksiin, luennoille ja seminaareihin, ruokaesittelyihin, konserttiluennoille, suomalaisiin elokuva- ja videoesityksiin, kiertoajeluun, laivaristeilyyn Intracoastalilla, jatkuvan viihdeohjelman seuraamiseen puistossa ja Lake Avenuen iltahuveihin.

Lukuisat uskonnolliset tilaisuudet ovat myös vapaita.

Lisäksi järjestetään tilaisuuksia, joihin myydään erilliset pääsyliput. Koska on odotettavissa, että ainakin muutamista tulee loppuunmyytyjä, lippujen varaukset tulisi tehdä ajoissa.

Liput tilaisuuksiin, sekä rekisteröinti- että erilliset pääsyliput, annetaan osanottajille FinnFestin avajaispäivänä portilla rekisteröintiteltassa.

Aikaisemmin toimitettuun rekisteröintikaavakkeeseen on tullut lisäyksiä. Kauhava Big Bandin konsertti järjestetään perjantai-iltana klo 8, ja Merja Soria, joka oli viimevu-

tisen Michiganissa pidetyn FinnFestin suosituin esiintyjä, pitää konsertin sunnuntai-iltapäivällä klo 2. Varaukset on syytä tehdä ajoissa.

Tavataan palmujen alla Lake Worthissa. Tervetuloa kokeamaan, miten suloista voi merituulten hyväily olla huhti-

kuussa!

FinnFest USA '91
paikalliskomitea

Tiedotustilaisuus suomen kielellä

LAKE WORTH, - Amerikan-suomalaisten vuosittainen suurjuhla FinnFest järjestetään ensimmäisen kerran Lake Worthissa huhtikuun alussa. Tässä nelipäiväisessä juhlapäiväohjelmassa on mittava ja arvokas ohjelma, jota selostetaan suomen kielellä sunnuntaina, helmikuun 17. päivänä klo 3 iltapäivällä St. Andrews kirkossa osoitteessa 928 South E. Street.

Samassa tilaisuudessa kuullaan myös professori **Pertti Pesosen** esitelmä aiheesta "Suomi maailman myllerryksessä" sekä tri **Ruth-Esther Hillilän** huilusooloesityksiä.

Tri Pesonen on Suomi-Seuran johtokunnan puheenjohtaja ja on juuri jäänyt eläkkeelle Aamulehden päätoimittajan virasta.

Tri Hillilä vuorostaan on toiminut musiikkiprofessorina kolmessa maanosassa ja on mm. Suomessa perustanut Cantores Minores poikakuoron ja ollut sen ensimmäisenä johtajana.

Ohjelma tässä tilaisuudessa on suomen kielellä, pääsy on vapaa ja kaikki ovat tervetulleita. Lisätietoja Rauno Aromäeltä, työhön 582-7491, kotiin 588-6936, tai Tuure Salomaalta, 588-5764.

Alustava ohjelmaluettelo

Suomenkieliset luennot ja seminaarit

Suomalaiset päivälehdet USA:ssa - Tulevaisuuden ongelmat ja haasteet. Aarne Aaltonen johtaa paneelikeskustelua, johon osallistuvat etnisten lehtien toimittajat.

Suomalaisen työväenliikkeen taival USA:ssa - Tri David Ahola, professori McKendree College, IL.

Miten suomalaiset löysivät Floridan ja Lake Worthin? - Tri William Copeland, Helsingin yliopisto.

Etelän auringon vaikutus terveyteen ja elinikään - Professori Evelyn E. Hartman.
Paineet Euroopassa ja Suomessa - Tri Martti Häikiö, Suomi-Seura r.y:n toiminnanjohtaja.

Suomalaiset arkkitehdit maailmaa valloittamassa - Tekn. lis. Reino Hämäläinen, arkkitehti SAFA.

Sukujuurten tutkiminen ja niiden löytäminen - Tri Olavi Koivukangas, Siirtolaisuusinstituutin johtaja.

Suomalaiset yhtiöt USA:ssa

- Dipl. Jaakko Mattila, liikkeenjohtoon konsultti.

Suomalaisen ruoan valmistus, havaintoesityksiä - Ms. Norma Nominelli ja seudun suomalaiskokit.

Sukellus suomen kieleen ja kultuuriin: kielenopetusta Minnesotassa - Larry Saukko, dekaani, Salolampi -säätio.

Onko kirkko vielä keskellä kylää? Suomen kirkko haasteiden edessä - Pastori Olavi Vuori, Lapuan hiippakunnan lähetyssihteeri.

Konserttiluennot kaksikieliset tai tulkitaan suomeksi

Kalevalaa runon ja laulun muodossa - Tri Paula Erkkilä, psykiatri ja Harri Siitonen, näyttelijä/toimittaja.

Musiikin osuus Suomen itenäistymisessä: konserttiluento - Mus.tait.prof. Ruth Esther-Hillilä.

Humppaa, jenkkaa ja Sibeliusa: konserttiluento - Prof. Paul Niemistö, St. Olaf College, MN. - Ameriikan Pojat

jatkua sivulla 11

FinnFest USA '91
Huhtikuun (April) 4 - 7, 1991

Jatkuvaa viihde- ja huviohjelmia, tori, hengellistä ohjelmaa, urheilua, ruoanlaittoesityksiä, suuri määrä luentoja ja seminaareja myös suomeksi, konsertteja, tanssiaisia, elokuvia, laivaristeily ym. Ilmoittautuminen, varaukset ja lisätiedot osoitteesta:

Continuous entertainment, market place, worship services, sports, food demonstrations, lectures and seminars, concerts, dances, movies, a cruise etc. For registration & reservation information please contact:

FinnFest USA '91 Committee
P.O. Box 1229, Lake Worth, FL 33460
Phone (407) 547-7788

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettyäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjatavarakauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoimna maanantaista lauantaihin 9 ap. - 5:30 ip.

8053 Lawrence Road

Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä
Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmilta tai konsertti ja tanssia lopuksi.
Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä.
Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten.
Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä ja riisipuuroa hedelmäkeiton kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

Vanha valokuva tuo muistoja mieleen

Ohessa oleva kuva on otettu Suomen Lahdessa keväällä 1941 talvisodan aikaisen Ensimmäisen Erillisen Prikaatin kokoontumispäivänä. Koetimme saada kaikki I Erillisen Pataljoonan konekiväärikomppaniassa palvelleet ja silloin prikaatin päiville saapuneet samaan kuvaan jälkipolvia varten. Valitettavasti kaikki meistä eivät päässeet kuvaan, vaikka sana kiersi ja haravointia tapahtui.

Osaltaan asian ymmärtäminen, olimmekohan melkein sataprosenttisesti viipurilaisia, perheellisiä miehiä, joiden oli asetuttava asumaan sinne, mistä 'leipäpuu' löytyi. Jostain toiselta puolen Suomea tehty matka prikaatin päiville olisi tehnyt hitaasti täyttyvän aukon talousmenoihin. Köyhä Suomi ei vielä tuolloin pystynyt kustantamaan ilmaista matkaa rautateillä miehille, jotka olivat puolestaan uhranneet koko syksyn ja talven Suomen hyväksi varsin pientä palkkaa vastaan - ja mahdollisesti myös henkensä ja terveytensä. Mutta se oli sitä aikaa, jonka emme toivo koskaan palautuvan, vaikka olemme enää vain 'tupaukkoja'.

No ketäpä kuvassa on?

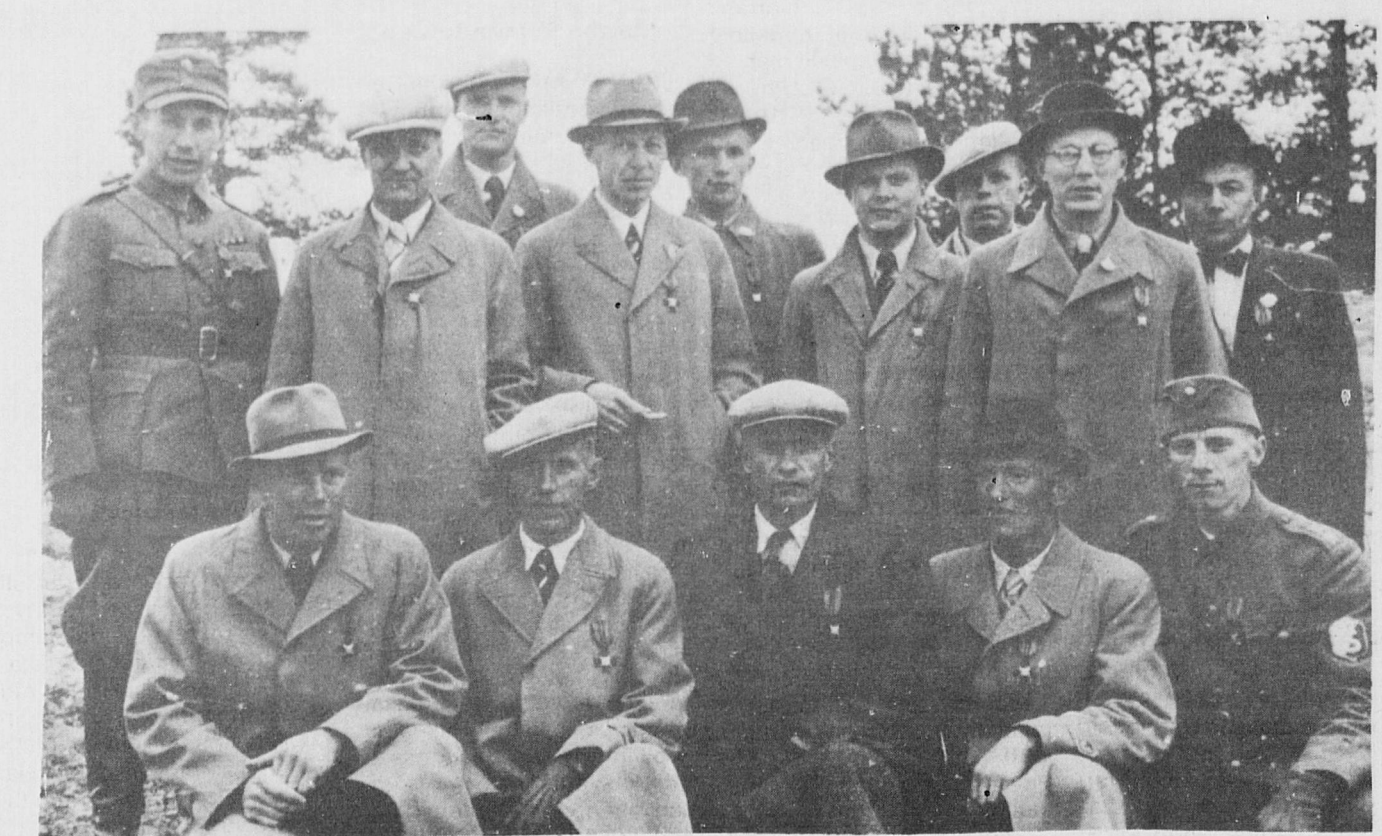
Sanon heti alkuun, että osa nimistä on unohtunut kuluneiden 50 vuoden aikana. Edessä istuvat viisi miestä: vasemmalta Antti Torni, Reini Lehtonen, joka oli oman konekiväärini miehiä ja haavoittui Oinaalassa keskellä kirkasta talvipäivää saaden luodin oikealle puolelle rintaansa. Meillä oli ilo tavata toisemme Riihimäen lastitehtaalla vuonna 1946 ja hän oli säilyttänyt työkykynsä. Seuraavien kolmen miehen nimeä en muista.

Keskirivissä vasemmalta suojeluskuntapuvussa Liski; kolmantena tupakanpätkä oikeassa kädessä luutnantti Veikko Luonteri, komppaniamme päällikkö; Palteri Härmäläinen, joka oli ampujana Veikko Ivaskan konekiväärissä. Vihollisen tankki oli heidän asemansa edessä ja ampui tykillään konekivääripesäkkeen ampuma-aukosta sisään, ja niin meni Veikko Ivaska. Palterin jälkeen Artturi Vuori-ai, joka oli sotien jälkeen kauppias Forssassa. Hänestä edelleen komppanian päällikön lähetti Erkki tummassa puvussa.

Takarivin miesten nimiä en muista enää ollenkaan. Otin itse kuvan, joten jäin kuin vahingossa kuvan ulkopuolelle. Meitä oli siis mukana kaikkiaan 15 miestä.

Talvisodan aikana taisteli 4. prikaatiin kuulunut ERP I joulupäivän illasta 1939 16. helmikuuta 1940 Muolaan Oinaalassa viikon lepoa lukuunottamatta. Tämä loma oli hälytysvalmiina oloa 3-4 kilometriä rintaman takana olevissa puutaloissa, ja kaivuuhommia, asemien tekoa.

Me olimme asemissa aina 12 tuntia yhteen menoon. Kivääriryhmä vaihtui kokonai-

Kevät 1941. kk/EKP1. Lahdessa. Ensimmäinen EK Prikaatin kokoontumispäivä.

Kuva: Eino Talikka

suudessaan uudeksi ja konekivääriryhmästä puolet, koska asemissa oli vain puolet konekivääriryhmästä. Lepojaksiksi jäi siis vähemmän kuin 12 tuntia, sillä korsulle kävely vei oman aikansa. Sen lisäksi oli vielä huolehdittava puhtaudenpidosta, syötävä ja pistettävä muutama minuutti mahdolliseen kirjeenvaihtoonkin. Loput ajasta käytettiin nukkumiseen, mikäli siihen pystyi.

Kerrottakoon tässä puoli-hupaisa hevosleikki, joka tapahtui korsiassamme. Allekirjoittaneella oli vuoro olla asemissa tähtäämässä vihollista tuona yönä. Lähdimme lepokorsusta tallustelemaan asemiimme, missä lepoonlähijät jo kärsimättöminä odottelivat. Kun päivän tapahtumat oli kerrottu, niin kaverit lähtivät ja me jäimme aseisiin yöksi.

Noin 200 metrin päässä olevasta Ivaskan konekivääristä lähti yöksi lepovuorollen myös ampui Palteri Härmäläinen, joka oli päivän aikana löytänyt aseman lähimaastosta kolmetuumaisen ryssän ampuaman ammuksen. Ammus oli jäänyt suutariksi, t.s. se ei ollut räjähtänyt. Siviilissä koneita käsitelleenä miehenä Palteri alkoi käännellä ja katsella suutaria. Tuomailunsa tuloksena Palteri purki pois kaiken panoksen sisältämän tulenaran ja räjähtävän aineen. Hiljaisena miehenä hän ei vinkanut kavereilleen asiasta hulaistua sanaa.

Kun he illalla lähtivät korsiin, Palteri pisti muina miehinä suutarin manttelin liepeensä alle. Korsiin hän mantteli yllään meni punaisena hohtavan hellan viereen ja pisti suutarin seisomaan hellalle, sanoen ykskantaan: "Katsotaanpa pojat, räjähtääkö tämä suutari tässä kuumalla

hellalla, kun se ei räjähtänyt alastullessaankaan."

Silloin alkoi meteli samanaikaisesti monesta suusta. Eräs kansakoulukaverini, joka oli kiväärikomppaniassa, sanoi minulle myöhemmin: "Jos olisin ollut lähellä, olisin ottanut kiväärin ja ampunut Palterin. Säikähdin niin kovasti." Vaikka Palteri olikin varma, ettei suutari enää anna ääntä, niin hän otti sen pikimmiten pois ja vei ulos 'jäähyllä' talviseen pakkaseen. Rintamamiehet, jotka olivat jatkuvasti päivä toisensa jälkeen saaneet katsoa kuolemaa silmästä silmään, eivät tykänneet tällaisesta 'hevosleikistä'.

Mainittakoon, että vajaa pari viikkoa tapahtuneen jälkeen Palteri menetti toisen silmänsä betonikorsun teräskuvusta vihollisia ampuessaan.

Otan tähän lopuksi pienen osan aseveli Reino Joenpolven kohta sodan jälkeen kirjoittamista muistelmista:

"Koko tuo aikamme Oinaalassa oli rintamasotaa pommituksineen ja paikallisine hyökkäyksineen. Ei ollut tuo aika helppoa miehille, mutta Oinaalan lopputaistelut olivat pataljoonalle raskaat, sillä niiden johdosta pelkästään kaatuneina menetettiin kaksi upseeria, kymmenen aliupseeria ja 53 miestä. Tämän joukon lisäksi tulevat vielä haavoittuneet, jotka vähensivät pataljoonan taistelukykyä aika roimasti."

"Koko taisteluala oli vajaa viikon sisällä käynyt entisestään paljon huonommaksi: maa oli kranaattien ja lentopommien myöhentämänä mustana, talvisesta lumesta selvinpään hän on itsekäs ja karski.

synkeä näky, kun pataljoonamme sai vetäytymiskäskyn lähemmäksi Ilveksen kylää ja Saarenmaata, missä oli betonikorsujakin, joissa käytiin kovat kamppailut elämästä ja kuolemasta." (Vetäytyminen alkoi 16. helmikuuta, allekirjoittanut haavoittui edellisenä päivänä).

Tällaisen betonikorsun taistelussa menetti Palteri Härmäläinen toisen silmänsä. Ja kaksi allekirjoittaneen konekiväärimestä menettivät kuulonsa joksikin aikaa, kun vihollisen kasapanos tuli alas korsiin rikkiammutusta teräskuvusta. He olivat onneksi bunkkerin kulman toisella puolella, mutta siitä huolimatta he menivät tainnoksiin ja veri tuli korvista. Miehet olivat Lahdessa samassa sairaalassa minun kanssani yhden yön läpikulkumatkallaan toiseen

sairaalaan. Miehet olivat Suikkunen ja Ivanov. Nämä miehet olivat ryhmäni viimeiset miehet, jotka olivat taistelueloposia, hevosmiestä lukuunottamatta.

Ilveksestä vetäytyminen tapahtui kohti Vuoksea ja Antreaa, aina välillä tapellen. Amerikan suomalaisten vapaaehtoisen legioonan 1. komppania oli saanut määräyksen tulla 13. maaliskuuta 1940 Noskualta pataljoonamme rippeiden avuksi, mutta rauhantietojen johdosta heitä ei enää lähetetty taisteluihin.

Jos rauhaa ei olisi tuolloin tehty, vaan hallitus olisi jäänyt odottelemaan länsimaiden tarjoamaa apua, koko toisen maailmansodan kulku olisi voinut muuttua hyvinkin paljon toisenlaiseksi ainakin Suomen kohdalla.

Eino P. Talikka

Bertolt Brechtin "Punttila" Suomi Collegessa

HANCOC, MI - Suomi Collegen taideosaston näyttelijät esittävät Bertolt Breschtin kirjoittaman näytelmän "Punttila" helmikuun 22, 23. ja 24. päivinä suomalais-amerikkalaisessa perinnekeskuksessa. Näytelmän yksitoista osaa kuvaavat Hämeen seudun elämää Suomessa.

Punttila on rikas talollinen viinaan menevä ja esiintyy skitsofreenisena tyyppinä. Juovuksissa hän esiintyy lämpimänä, ystävällisenä, mutta selvinpään hän on itsekäs ja karski.

Hänen hyökkäyksensä häiritsevät työläistensä toimintoja, tyttärensä aviosuunnit-

teluja ja auton kuljettajansa luottamusta.

Musikaalinen osa on valtava, esityskielenä on englantia.

Brecht kirjoitti Punttilan vuonna 1940 ja se on hänen parhaimpia komedioitaan.

Suomi Collegen musiikinopettaja, maisteri Melvin Kangas ohjaa ja on sovittanut monet laulut laulajille, sekä viululle, pillille, hanurille ja pianolle.

Kaksitoista opiskelijaa esiintyy rooleissa. Maisteri Dan Mäki esittää Jacob Punttilan roolia, ja paikallinen muusikko Oran Tikkanen au-

jatkaa sivulla 11

Otto H. Anderson

FITCHBURG, MA - Workers' Credit Unionin johtokunnan jäsen ja eläkkeellä oleva apteekkari Otto Anderson, 76, 509 Ashby State Road, kuoli helmik. 6, 1991 Burbankin sairaalassa.

Hän oli syntynyt marrask. 16, 1914 Quincyssa Otto F. ja Wilhelmiina Andersonin poikana ja vietti lapsuuvuotensa Springfield, VT:ssä. Hän sai päästötodistuksen Springfield High Schoolista 1932. Vuonna 1936 hän valmistui farmaseutiksi Massachusetts College of Pharmacy oppilaitoksesta. Samana vuonna hän muutti Fitchburgiin.

Eläkkeelle edesmennyt siirtyi 1972. Hän ja hänen vaimonsa Aili omistivat Fitchburgin Kuusamossa monia vuo-

sia toimineen Finnish Drug Company Inc.:n, mikä tunnettiin myös nimellä Suomalainen Apteekki.

Vuoden 1990 marraskuussa Andersonit huomioivat 51-vuotishääpäiväänsä.

Anderson kuului WCU:n johtokuntaan vuodesta 1967. Kuolinhetkellään hän toimi luottokomitean puheenjohtajana.

Edesmennyt oli Finnish American Club of Saiman perustajajäsen. Hän kuului myös Massachusetts College of Pharmacist oppilaitoksen johtokuntaan.

Vaimon Ali A. (Aho) Andersonin lisäksi kaipaamaan jäi poika Jack O. Anderson, San Diego, CA; tyttäret Betsy MacNeil, Andover ja Lois P. Fisher, Westport, CT; veli Richard Hongisto, Springfield, VT; sisokset Katrina Juhola, Greenfield, Lillian Kangas, Ludlow, VT ja Amanda Johnson, Springfield, VT; ja kaksi lastenlasta.

Moorcroftin hautaus-toimisto, 31 Myrtle Ave., huolehti hautauksesta. Pastori Edward Neuhaus toimitti siunaamisen.

Hautaaminen tapahtui Forest Hill hautausmaahan.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa lahjoituksin FACS:n rakennusrahaston hyväksi osoitteella: FACS, P. O. Box 30, Fitchburg, MA 01420.

Kuolleita

Martha R. Meadows

QUINCY, MA - Martha Rebecca (Henrikson) Meadows, 87, kuoli tammik. 20, 1991 kotonaan.

Hän oli syntynyt Quincyssa jouluk. 6, 1903. Hänen vanhempansa olivat pastori Karl F. (1863-1927) ja Augusta (Pehkonen) (1877-1930) Henrikson.

Isä muutti Yhdysvaltoihin Loimaalta Suomesta. Äiti oli myös kotoisin Suomesta ja heidät vihittiin Quincyssa vuoden 1898 heinäkuussa. Isä oli Quincyn Finnish Evangelical Congregational kirkon ensimmäinen pastori, 1896-1908 (vuosi sen jälkeen kun kirkko oli perustettu fitchburgilaisten pastorien Andrew Groopin ja Franz Lehtisen avustuksella).

Quincyn koulujen lisäksi Meadows opiskeli liikealan oppilaitoksessa Chicagossa. Hän kasvoi lähetysseurakunnan jäsenenä palvelen johtohenkilönä useissa seurakunnan toiminnoissa. Hän toimi myös yhdyshenkilönä lähetysseurakuntien konferensseissa.

Meadows osallistui seurakunnan nuorisotyöhön pyhä-

Martha Meadows

koulujen muodossa. Hän oli Christian Endeavor Societyn nuorten raamattuleirin Camp Clearin ensimmäinen johtaja.

Diakonissana ja Ladies Aid Societyn jäsenenä hän osallistui uskonnolliseen työhön ja auttoi sairaita ja vanhuksia. Hän osallistui myös kirkon taloudelliseen ylläpitoon.

Vuonna 1927 edesmennyt avioitui Isaac Meadowsin kanssa. Pariskunta osallistui aktiivisesti West Quincy Congregational kirkon toimintaan.

Heillä oli kaksi lasta, poika David K. ja tytär Martha E.

Vuonna 1945 Meadows kirjoitti Ethel Ovaskan kanssa suomalaisen lähetysseuran historian 50-vuotisjulkaisuun.

Amerikan suomalaisten lähetysseurakuntien konferenssissa hän toimi mm. kenttäsihteerinä ja naisten seuran konferenssin presidenttinä.

Sekä Meadows että hänen miehensä toimivat Middleboroughissa sijaitsevan Fair Havens Rest Home hoitokodin johtokunnassa 1954 pastori Hillilän kuoleman jälkeen.

Pariskunta muutti Kaliforniaan, missä Meadows työskenteli Pacific telephone Co.:n varapresidentin yksityissihteerinä San Franciscossa.

Hänen aviomiehensä kuoltua 1967 Meadows palasi itärannikolle ja palveli Engle-

wood, NJ:n Finnish Congregational kirkossa. Vähän myöhemmin hän palasi Quincyyn toimien hallintotehtävissä, historiioitsijana ja uskonnollisissa tehtävissä.

Meadows kuului uskonnollisen *Palvelija* lehden toimituskuntaan. Hän auttoi myös kirjoittamaan lähetysseurakuntien historiikkia 1982 julkaistua *Finnish Imprint* kirjaa varten.

Suomen historian tuntijana Meadows osallistui useiden vuosien ajan Quincyssa pidettyihin Suomen itsenäisyyspäivien juhlallisuuksiin.

Meadows oli esikuva kaikille uupumattoman työnsä johdosta perheensä, kirkkonsa ja asuinyhteisönsä hyväksi.

Kaipaamaan jäi poika David L. Meadows, Walpole; kolme siskoa, Rachel Lilby, South Dennis, Gertrude Armitage, Prescott, AZ ja Ruth Penn, Quincy; veli, eläkkeellä oleva kapteeniluutnantti Theodore Henrikson (USN), Cherry Hill, NJ; vävy Ernest Holzman, Falls Church, VA; 11 lastenlasta ja 19 lastenlastenlasta, joukossa myös edesmenneen veljen Samuel Henriksonin lapset.

Hautaus-toimisto Matthew A. Hannel toimitti hautaamisen. West Quincy Congregational kirkon pastori Keijo Aho toimitti siunauksen. Hautaaminen tapahtui perhehautausta Wollastonin hautausmaalla.

Kirkossa pidetyssä muistotilaisuudessa kuultiin Samuel Walkaman yksinlaulua Mary Julianin säestäessä urilla. Mary Julian ja pianisti Raymond Haapaoja soittivat pianoduettoja. Rachel Helen Henrikson Lombardi luki runon "Safely Home" Martha tähtinsä muistolle.

Pastori Aho, Ruth Penn ja Ernest Holzmännin tyttäriin kunnioitti vainajaa muistokertomuksin.

Seurakunnan naiset huolehtivat hautajaiskahveista.

Vainajaa voi muistaa teke-mällä lahjoituksen West Quincy Congregational kirkon hyväksi.

Ituja tarjolla

Liisa A. Liedes

"Ja kun hän istui Olympeella, tulivat opetuslapset erikseen hänen tykönsä ja sanoivat: 'Sano meille: milloin se tapahtuu, ja mikä on sinun tulemuksesi ja maailman lopun merkki?' Silloin Jeesus vastasi ja sanoi heille: 'Katsokaa, ettei kukaan teitä eksytä. Sillä monta tulee minun nimessäni sanoen: Minä olen Kristus, ja he eksyttävät monta. Ja te saatte kuulla sotien melskettä ja sanomia sodista; katsokaa, ettette peljästy. Sillä näin täytyy tapahtua, mutta tämä ei

ole vielä loppu. Sillä kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, ja nälänhätää ja maanjäristyksiä tulee monin paikoin. Mutta kaikki tämä on synnytystuskien alkua. . . Ja tämä valtakunnan evankeliumi pitää saarnattaman kaikessa maailmassa, todistukseksi kaikille kansoille; ja sitten tulee loppu." (Matt. 24:3-8,14)

Me elämme voimakkaiden, järkyttävien tapahtumien keskellä. Nyt, jos koskaan, ihmiset maailmassa saavat kouriintuntuvasti kokea maailman aikakauden loppusuoran ahdistuksia. Ne ihmiset, jotka tuntevat raamatun profetiat, tietävät mistä on kysymys. Me emme tiedä milloin maailman loppu tulee, mutta me tiedämme,

me, että se tulee. Jeesus itse niin sanoi.

Nykyaikana on kaksi erittäin voimakasta liikettä menossa: sotia ja ahdistuksia on alati lisääntyvässä määrässä; evankeliumia levitetään nopeammin ja voimakkaimmin kuin koskaan ennen. Sitä saarnataan "kaikessa maailmassa, todistukseksi kaikille kansoille. . ." Maailman loppu on todellinen. Oletko sinä valmistautunut siihen?

Ahdistuksemme eivät vähene, raamatun ilmoituksen mukaan, vaan ne lisääntyvät. Me voimme elää ahdistuksien keskellä joko Jumalaa kiroten tai vetäytyen lähelle Jeesusta, eläen Hänen rauhassaan. Raamatusta löydämme kak-

jatkuu sivulla 13

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu
PARKKAUSPAIKKA
Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Smith Funeral Home Inc.

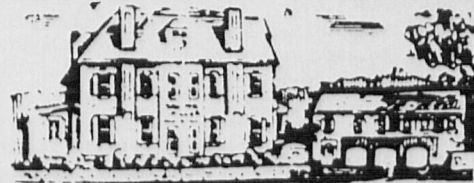
Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia
vuodesta 1896

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG
Howard J. Miller, Director Phone All Branches 345-6778

The Finnish-American

RAIVAAJA

Finland's President Koivisto:

'We must stop increasing our foreign debt'

Mauno Koivisto, The President of the Republic of Finland, gave his annual New Year's Speech on January 1, 1991. The following translation has been provided by the Ministry of Foreign Affairs, Helsinki.

Citizens,

A momentous and largely unexpected change has taken place in the international situation. Antagonism between the superpowers has been transformed into co-operation. Significant progress has been made in the area of disarmament. The division of Germany, and of the whole of Europe, is over.

Thanks to these developments, the effectiveness of the United Nations has greatly improved. The Security Council has been able to act with determination and competence, as was intended when the organization was founded.

When Iraq swallowed Kuwait at the beginning of August, the new world order, as it has been solemnly called, faced its first real challenge. It was widely agreed that Iraq's actions were condemnable and that action should be taken to force Iraq to leave Kuwait. Within the Security Council, there has been a certain amount of disagreement on methods and timetables, but not a single country as accepted Iraq's action.

When the presidents of the Soviet Union and the United

States met in Helsinki last September they announced their agreement on the necessity to reach the goals set. At this point there seemed to be hope for a peaceful solution to the crisis.

Although the world organization has passed stricter resolutions and its message to Iraq has become increasingly tough, these appeals have fallen on deaf ears.

There is, however, some time left, and we must hope that sanity will prevail in Iraq and lead to a decision to withdraw from Kuwait.

Improved relations between the superpowers also made it possible to reach an agreement on the reduction of conventional arms in Europe. Over the next four years, there will be drastic cutbacks in conventional heavy weaponry of the land and air forces.

Apart from this agreement, new decisions were also made regarding confidence and security-building measures. I believe that the results obtained will have a positive effect on the stability of Europe and on Finnish security.

In Paris, the 34 members of the Conference on Security and Cooperation in Europe signed the Charter for a new Europe. The Paris Charter embodies the integration of European thinking, with values based on human rights, democracy, the rule

of law, and the principles of a free market economy. Increasing co-operation is now seen as the primary means of avoiding conflicts.

In Paris we also discussed aid to those countries in Eastern and Central Europe that are radically reforming their social and economic systems and to the Soviet Union, which is also bringing home large numbers of military personnel and facing serious problems in even providing accommodation for them.

In the speech I made in Paris, I pointed out that a country that loses citizens through emigration always loses the kinds of people who have most to give in building their country's own future. On the other hand, a country that absorbs immigrants must face the fact that, for many years to come, the needs of immigrants will exceed their contribution. This is another reason why it is important that people should be able to stay in their own countries and live where their roots are, with hope for a better future.

Especially when large numbers of people emigrate, extensive problems arise, both in the area they leave and in the area they seek to enter.

In the Soviet Union, extremely high authorities have warned that a very large group of people is likely to seek a better livelihood in the West. We should not ignore these warnings.

It is extremely important that the production capacity that has been created in the countries of Eastern Europe over the past decades, even the past centuries, can be employed constantly, along with advanced technology, to meet human needs more effectively and to the betterment of the environment.

Altruistic help is valuable in itself. But another way of perceiving the issue in question is to say that it is also in our own interest, and in the interest of other Western countries, that differences in standards of living between the East and West do not grow, but instead diminish. This would facilitate more efficient utilization of European resources and more stable social development, and would reduce pressure for migration.

The social and economic development of the Soviet Union is a matter of the utmost importance for Finland.

The economic system developed by the Soviet Union and its allies, which they now call the command economy, had gradually declined in efficiency, and ceased to be sufficient for bearing all the responsibilities the Soviet Union had assumed. The cost of armaments, and of economic support for its allies were undermining the potential for improving the living conditions of Soviet citizens.

Efforts to build a new system have been hindered by a lack of ready-made theoretical models for the new orientation, and of practical experience for the new course.

Although the Soviet Union is

Finland's President Mauno Koivisto

dramatically reducing the strain caused by military expenses on its economy, redirecting these resources to serve more useful purposes will take time.

Generally speaking, the vast natural resources of the Soviet Union have been used in a shortsighted way, which has also resulted in extensive disregard for the environment. Oil production is falling, and there are also problems with alternative sources of energy - problems that have little to do with overhauling the system of economic management, but spring from outmoded and worn-out equipment.

The Finnish economy has suffered from the dismantling of the traditional structure of our trade with the Soviet Union. It seems that our wishes regarding the period of transition received a sympathetic hearing at the highest political level in the Soviet Union, but the practical possibilities have been more limited under the decentralized administration.

We would have preferred to continue trade on a bilateral basis, and that payments would still be made through the clearing system since we found this arrangement advantageous, and felt that it permitted a higher volume of trade than would have otherwise been possible. The Soviet Union has weighed its own interests and we have no reason to be critical, especially since they are moving towards the kind of trade that is generally practised elsewhere in the world.

We still have a good chance for a lively trading partnership with our eastern neighbor - we know and trust each other and our economies complement one another.

Most Western European countries are members of the European Community, and have already removed most of the barriers that restrict trade between their countries. The EC countries are creating an increasingly integrated system of economic co-operation. Six European countries, one of them Finland, belong to the European Free Trade Association, or EFTA, which is not quite as integrated as the EC. The EFTA countries and the EC have exchanged ideas for two years or so, and have negotiated for six months with the aim of facilitating closer economic interaction and of launch-

ing the European Economic Area, or EEA.

Over the past autumn, the atmosphere has fluctuated dramatically; at the present moment one might say that the predominant mood is one of optimism, and it is hoped that the EEA can be realized in a manner that would satisfy all parties.

We have taken part in these negotiations in earnest, and without wavering. We have given voice to our own perspective, our wishes and our terms, but have also been ready to pay serious respect to the views of the other EFTA members and to the aims of the other party. We sincerely hope that the EEA will succeed, and are prepared to work towards this end.

In Finland the standard of living has been raised and our foreign debt increased. We have made use of others' savings to pay for our own consumption and investments.

We can no longer proceed this way; we must live within our means. This means reducing our foreign debt.

We will have parliamentary elections next spring. As we approach these elections, and as the new government is formed, the political parties usually announce the goals of their programme, which tend to be interpreted as promises. If the usual pattern holds, many valuable ideas will be discussed, which, under favourable circumstances, one would be pleased to see applied in practice. Usually it proves impossible to realize all the ideas simultaneously, and this causes much disappointment.

Public debate seems to suggest that there is very little willingness to accept the messages of warning, and scant capacity to draw the right conclusions.

Now, however, we are in a situation where the kind of development we have seen in the past is no longer feasible. We must stop increasing our foreign debt and start to reduce it. Moreover, it will be increasingly important in all economic activity not to upset the balance of nature. The man-made burden on the environment must be reduced both in Finland and elsewhere, particularly in areas close to us.

I wish all Finnish citizens a happy and secure New Year.

'Punttila' at Suomi

HANCOCK, MI - Suomi College's Fine Arts Department will stage *Punttila*, a folk play written by Bertolt Brecht.

The play will be performed February 22, 23 and 24. The first two performances will be at 7:30 p.m. The Sunday performance will begin at 2 p.m. It will be performed in the Finnish-American Heritage Center on Quincy St.

The play is set in the Häme District of Finland. Each of the 11 scenes is introduced by a song which describes the plot.

The play is about a hard-drinking Finnish land owner, Punttila, who suffers from a split personality. When drunk he is humane; when sober, he is surly and self-centered. He wrecks havoc with his workmen, his daughter's marital plans, and the loyalty of his chauffeur.

Punttila was written in 1940 and contains some of the best comedy Brecht wrote for the theater.

The production will be directed by Melvin Kangas, a Suomi music instructor. He is also arranging songs for voice, violin, flute, accordion, and piano.

In addition to more than 12 Suomi students involved in the play, other participants include Suomi instructor Dan Maki as Jacob Punttila and local musician Oren Tikkanen as the chauffeur, Matti Altonen.

For reservations, call 482-5300. Suomi News Service

Advance voting set for Finnish elections

WASHINGTON, DC - Parliamentary elections will be held in Finland on March 17, 1991.

Eligible voters living abroad will have an opportunity to cast their ballots in ADVANCE VOTING, which will be held in the United States between February 27 and March 9, 1991, inclusive.

The list of the nominated candidates will be on display at the polling places.

Who is eligible to vote?

Every Finnish citizen who has reached the age of 18 prior to the end of 1990 and who is or previously has been registered in Finland, has the right to vote regardless of his/her place or residence.

At the polling places the voter must furnish proof of his/her identity by presenting an official document of identification (e.g. valid Finnish passport, an alien registration card, etc.). If the voter has received a Notice Card from the Finnish election authorities regarding his/her constituency, this document should also be presented at the polling place.

For further information, please contact the Embassy of Finland in Washington or the Consular Office of Finland near you.

For the location of voting places, and the dates and times they are going to be open, see page 4.

Variety of lectures, seminars at FinnFest '91

LAKE WORTH, FL - As we finalize plans and schedules for FinnFest USA '91, to be held in Lake Worth, Florida, April 4th to 7th, 1991, at Bryant Park on the Intracoastal waterway and other Lake Worth locations, we encourage you to make your plans to attend.

It is going to be an exciting event with something for everyone! Register early to ensure yourself attendance at the events of your choice.

Registration includes your entrance to opening ceremonies, lectures and seminars, Finnish food demonstration, musical seminars, Finnish movies and videos, the tour of Lake Worth, boat ride on the Intracoastal waterway, continuous entertainment in the park, Evening on Lake Avenue and closing ceremonies. You can attend all of the above for the cost of your registration.

There will be a variety of worship services at the Festival.

Ticketed events such as musical concerts, the banquet and luau on the beach are filling up. Early registration will ensure you space at these events.

Two additional concerts have been added since the original mailing.

These additional concerts are the Kauhava Big Band at 8:00 p.m. on Friday and accordionist and kantele player Merja Soria who appeared at FinnFest USA '90 in Hancock, Michigan, will present a Sunday matinee concert at 2:00 p.m. Soria will also present two seminars on her music including kantele lessons.

Upon arriving at the Festival you may pick up your registration packet and tickets at the registration tent in Bryant Park.

The excitement is increasing! Join your friends and make new friends. Come on down for "Fun in the sun at FinnFest USA '91!"

FinnFest USA '91 Committee

Tentative list of lectures and seminars

Finnish Media in America: Future problems and challenges. *Presenter:* Aarne Aaltonen, Chief Editor and owner of *Amerikan Uutiset*, local Finnish newspaper.

The Rich Tapestry: Finnish-American Labor's Response to "New-World Economic/Workplace Realities. *Presenter:* Dr. David Ahola, International Relations professor and Chairman of the Division of Social Sciences at McKendree College, Lebanon, Illinois.

From Bakeries to Burials: How the Finns in Lake Worth Earn a Living. *Presenter:* Rauno Aromaki, a native Finn, has lived in New York and presently is a stock broker in Lake Worth.

The History of Finnish Communities in Florida. *Presenter:* Dr. William Copeland, professor of Political Science at the University of Helsinki, Finland.

Finnish-American Literature in English. *Presenter:* Dr. Eva Erickson, BSNE, MSHA, Ed. D. retired professor of nursing and Secretary of the Finnish Translators Association.

A Journey Through the Death and Resurrection of Lemminkäinen, with commentary, poetry and song. *Presenters:* Dr. Paula Erkkila, M.D., psychiatrist in Santa Rosa, CA, interest in Finnish folk singing and Kalevala and Harri Siitonen, performing actor in San Francisco, associate editor of *Finn Heritage*.

The Effect of the Southern Sun on Health and Fitness. *Presenter:* Dr. Evelyn Hartman, M.D., past director, Maternal & Child Health, Minneapolis Health Dept., Clinical Assistant professor in Pediatrics, U. of Minnesota, writer and author.

Finland - Her Music and Independence: Audience participation and group singing. *Presenter:* Dr. Ruth-Esther Hillila, former missionary and professor of Music at the Chinese University of Hong Kong, concert organist and flutist.

Finland Facing New Challenges, *Presenter:* Dr. Martti Häikiö, Executive Director of Suomi-Seura, Helsinki, Finland.

On the Footprints of Eliel and Eero Saarinen: The Finnish Architects Conquering the World. *Presenter:* Reino Hämäläinen, MS in architecture, President of INNOVARCH OY, Helsinki, Finland.

What Made for Success Among Finnish-American Immigrants? *Presenter:* Dr. Ralph J. Jalkanen, Chancellor of Suomi College, past president of Suomi College, editor, author & speaker.

Why Don't You Speak My Language? An American Finn and a Finland Finn Appraising Their Cultural Values. *Presenters:* David Jarvi, third generation Finn interested in Finnish heritage and language, funeral director by profession and Jussi Piira, first generation Finn, real estate broker in Lake Worth.

Finns, Seasons and Mood: How Finnish-Americans Have Successfully Dealt With Seasonally-Induced Mood Changes; Examples of Finnish artists and writers, literary passages presented. *Presenter:* Dr. Karen Keljo-Tracy, assistant professor of Psychology at Marygrove College, Detroit, Michigan; author and speaker.

How to Find Your Roots: Genealogical Research, *Presenter:* Dr. Olavi Koivukangas, Director of the Institute of Migration, Turku, Finland.

Finnish Companies in North America: The New Immigrants. *Presenter:* Jaakko Mattila, MS in Chemical Engineering, Technical University in Helsinki, Management Consultant, Marmakon, Inc., Finland.

Future Prospects for the Finnish-American Church Movement: The Role of Finns in the Changing Church Organization. *Presenter:* Pentti Maki, Pastor of St. Andrew's Lutheran Church, Lake Worth, has studied in Finland.

Humppa, Jenkka and Sibelius: The Brass Septet in Finnish Music History. *Presenters:* 'Ameriikan Pojat' (The Boys of America), a brass septet from Minnesota. Leader, Paul Niemisto, is professor of Music at St. Olaf College, Northfield, Minnesota, has performed in Finland and conducted the Tampere Philharmonic and taught at Lieksa International Brass Week.

Pulla and Pannukakku: Finnish Food Demonstration. *Presenter:* Norma Nominelli, B.A. in Elementary Education and Music. She is a cook of ethnic Finnish food and says "cooking is my hobby". Demonstration done with local Finnish cooks.

But I Don't Even Like Makkar: Youth Living in Two Cultures. *Presenter:* Rev. Jack Saarela, Pastor, University Lutheran Church and Campus Center, University of Florida, Gainesville, FL. Former youth pastor at St. Andrew's Lutheran Church, Lake Worth.

Reflections of Finnish Music: a musical seminar. *Presenter:* Merja Soria, studied folk music at the Sibelius Academy, has performed at International Folk Festival at Kaustinen and at FinnFest USA '90 (may include kantele lessons) If you have a kantele and don't know how to play it but would like to learn, bring it along to FinnFest!

Immersion in Finnish Language and Culture: Learning Through Living for Young People. *Presenter:* Larry Suokko, Dean of Salolampi Foundation.

Finnish-American Communication Models, *Presenter:* Dr. Matti K. Suojanen, associate professor in Finnish language at the University of Tampere, Finland.

Finnish-American Identity: Highlights of Ethnic Research Among Finnish-Americans. *Presenter:* Dr. Päivikki Suojanen, acting associate professor of Ethnology at the University of Jyväskylä, Finland.

The Church of Finland Today: "Onko kirkko vielä keskellä kyllä?" *Presenter:* Rev. Olavi Vuori, pastor in the Lutheran Church of Finland and former missionary in Hong Kong.

Suomi to select president Feb. 15

HANCOCK, MI - A special meeting of the Suomi College Board of Trustees will convene on campus Friday, Feb. 15, to select a president of the two-year, private institution.

Ellwood Mattson, chairman of Suomi's board and head of the presidential selection committee, announced the special meeting today. Suomi's board of trustees ordinarily meets in May and October.

Mattson said that the process of selecting a successor to Ralph J. Jalkanen, who retired last July 31 after 30 years as president, has gone well enough to appoint a new president sooner than originally anticipated, thus necessitating the special meeting.

ing.

A presidential selection committee of trustees, faculty, staff, students, Lutheran Church leaders, and members of the community has been meeting since September.

Three finalists for the position were on campus in mid-January and were interviewed by college faculty, staff, and students, as well as members of the community.

They are: Dr. Robert A. Ubolohde, who has been Suomi's dean of faculty for more than two years; Dr. David M. Blomquist, a professor of educational administration at Northern Michigan University; and Dr. Adryn L. Sponberg, a former athletic

director at the University of Wisconsin and a representative of Lutheran Brotherhood Financial Services in Fargo, N. D.

Mattson said that each candidate was evaluated in writing by members of the campus community. The search committee then summarized the strengths and weaknesses of each candidate at a meeting last two weeks ago.

At the Feb. 15 meeting, the four members of the board who are on the search committee will convey the committee's assessment of each candidate to the trustees who can gather on short notice. The four local trustees

Turn to SUOMI page 10

LAKE WORTH, FL

Sunday, the 3rd of this month, Dennis Tero was the chairman of the program.

He organized a fine program which drew 114 people. Many were newcomers and them we organized.

The program started with Janet Kivi playing *The Entertainer* on the piano.

This was followed by the Lake Worth High School Cheerleaders who did the dancing they do as they lead the cheers at their school. Two of them were daughters of Erkki Rajasaari, Suzanna and Katrina who are twins.

Erkki sang *Keilussa kesällä kerran* and *Kiri Karjala*. He has a good voice.

Then Urpo Kurkko and Tuula Rajasaari put on a funny skit. She was making coffee and he said they would show us how to do the polka. They were dressed like they dressed long ago in Finland.

A trio consisting of Randy Kinnunen, Lori Lampinen and Peter Krook played *I Saw the Light* and *Leaning on the Everlasting*.

Randy was on the guitar, Lori on the keyboard and Peter on the drums.

Aili Juvonen sang *You Light Up My Life*. She has a rich, full voice and she projects clearly. We liked her singing.

Then Jorma Wuorinen played his saw. As there was a war on in the Middle East, he chose for

Kenttä Hall

one song, *America the Beautiful, Autumn Leaves* and *Oi, kaulis kesäilä*.

David Jarvi gave a speech about FinnFest.

He said FinnFest was started by Tauri Aaltio of Suomi Seura up in Minneapolis, Minn. He thanked us for letting FinnFest have the use of the hall on Friday and Saturday of the festival.

The tape he played with the *Ameriikan Poijat* and their horns was very interesting. Paul Niemisto is the head of the group.

We thank David Jarvi for coming and being part of the program.

Erkki Rajasaari, Eila Kurkko, Sinikka Tenlen and Urpo Kurkko sang some light-hearted songs. They were dressed in period clothes. This was comedy we all enjoyed.

Randy, Lori and Peter again played and sang *Lord Lead Me On*. They are from the Lutheran Apostolic Church.

The *Katrillet* danced for us. The girls wore long blue dresses and white tops which was a change from the Finnish National Costumes they wore before. Very nice.

Aili Juvonen sang *God Bless America* for the finale. A flag was behind her and there were flashing lights around the flag. Janet accompanied her.

She asked the audience to

sing with her on the second verse and they did and I mean they sang. I have never heard an audience sing like that before. Wonderful. Everyone came out and took a bow and there was a large cast of entertainers.

Very impressive. Dennis Tero deserves a large vote of thanks from us all. A job well done.

Emmy Kulki has a cousin visiting her from the Soviet Union, a place called Petroskoi.

Her name is Laila Korpi and she was born in Ishpeming, Michigan, and went when she was 17 years old with her mother to the Soviet Union. She has made the Soviet Union her home for 56 years and would like to stay in America and get her son and his wife and their son to come here also.

Heikki and Terttu Valtonen are from Karjala and stay here in Lake Worth for six months. They are leaving on May 25th. They are new to our hall and we hope they come again.

Lynn and Ted Maki have come often to our hall and tonight they had Lynn's 91-year-old mother with them. She is from Stafford, Texas, and will be here five weeks. Lynn and Ted come here from Braintree, MA. The mother's name is Thyra Harju and she flies here from Texas all by herself.

Vera Marks

Kalenteri

CALIFORNIA

- Feb. 24 - Kalevala Day at Lodge No. 21, 2 pm, Finnish Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley.
March 12 - United Kaleva Lodge No. 21 membership meeting, 7:30 pm, Brotherhood Hall, Berkeley.

CONNECTICUT

- Feb. 23 - Finnish American Heritage Society pulla baking, 1:30 pm, Finnish Hall, Canterbury.
March 3 - Finnish American Heritage Society meeting, 2 pm, Finnish Hall, Canterbury. Guest: Angela Farrer.

FLORIDA

- April 4-7 - FinnFest USA '91, Lake Worth. For more information, write: FinnFest USA '91, P. O. Box 1229, Lake Worth FL 33460.

MAINE

- Feb. 17 - Finnish American Heritage Society of Maine monthly meeting, 2 pm, Congregational Church, East Main St, South Paris. Program: video showing of "Tradition Bearers."
March 17 - Finnish American Heritage Society of Maine monthly meeting, 2 pm, Congregational Church, South Paris. Talk on Finland's Winter War.

MASSACHUSETTS

- Feb. 13 - Finnish American Club of Saima monthly meeting, 7:30 pm, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg.
Feb. 14 - Finnish Cultural Center board meeting, 7 pm, Room 205, Hammond Building, Fitchburg State College, Fitchburg.
Feb. 17 - *Laskiainen*, a Finnish Winter Festival, 10 am-?, Saima Park, Fitchburg. Peasoup at 11:30; continuous video show, skiing, sledding; fun for the whole family.
Feb. 20 - The Finnish American Society of Cape Cod monthly meeting, 7:30 pm, Burger King Community Room, Exit 6 Rte 2, West Barnstable. Language classes at 6 pm. *Tervetulo!*
Feb. 23 - Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
Feb. 24 - Kalevala Day program, 2 pm, Elm Street Congregational Church, 264 Elm St, Fitchburg. Sponsored by the local Central Committee of Finnish churches and organizations.
- Finlandia Foundation Boston Chapter monthly meeting, 3 pm, St. Paul's Evangelical Lutheran Church, Arlington.
- Dance, 3:30-6 pm, Saima Park, Fitchburg. Music by John Chambers & Friends. Scandinavian Couple Dance instruction, 3:00-3:30 pm. Sponsored by *Revontulet*.

MICHIGAN

- Feb. 16 - Finlandia Male Chorus and the Finlandia Strings, from Detroit, in an afternoon of Finnish and English music, 2 pm, Christ Lutheran Church, 2350-44th St. SW, Wyoming (Grand Rapids area). Sponsored by the Finnish American Society of West Central Michigan. (Note change in date and place of the Feb. program).

MINNESOTA

- Feb. 15 - Finnish-American Cultural Activities Inc. monthly meeting, 7:30 pm, International Institute, 1694 Como Ave, St. Paul. Program: "Finnish-American Rag Rug Weavers" presentation with slides by Yvonne Lockwood, Michigan Folklife Specialist, Michigan State University Library.
Feb. 22-23 - *Laskiainen* Finnish Sliding Days, Hibbing. More info: 612-861-7174 or 218-262-1350.

NEW YORK

- Feb. 22 - Jean Sibelius's *Symphony No. 2* will be performed by the Cleveland Orchestra, Vladimir Ashkenazy, conductor, 8 pm, Avery Fisher Hall, Lincoln Center, New York. Box office: 212-874-2424.
March 7 - *Länsirannikon Pollisilaulajat*, consisting of 54 singers from Finland, perform in concert, 7:30 pm, Imatra Hall, 740-40th St, Brooklyn.

RHODE ISLAND

- Oct. 27 - March 10 - Exhibit: "Facets of the Jewel - Photographs of Roger Williams Park" by Marlene Wirsuri-Aho, Museum of Natural History, Roger Williams Park, Providence. Museum hours: Tuesday-Friday, 10 am-4 pm; Saturday-Sunday, 11 am-4 pm.

VERMONT

- Feb. 1-28 - Exhibit: Paintings of the Vermont Landscape by Eric Aho, River Valley Performing Arts Center, River Road and Route 5, Putney. Gallery hours 9-5 daily. Tel. 802-387-4355.

All programs subject to change

Finnish American Club of Saima

Saima Park • Fitchburg, Mass.

The Finnish-American Club of Saima monthly meeting will be tonight at Saima Park at 7:30.

The committee for this meeting includes Wilho & Lempi Aalto, Lili Marble, Lil Hannula, Toivo Aho, Irene & Adolf Kamila, and Helge & Hilka Kiuru.

The program will feature several members of the committee reviewing books written in English and are about Finns or Finland. These books are readily available at RAIVAAJA or Scandinavian bookstores.

We also have a short film about Ellis Island. If there is time, we will show the film after the program.

Laskiainen

You, your children, your grand, your great grand children are invited to *Laskiainen* [Shrovetide] at Saima Park Sunday, February 17, 10 a.m. 'til ?. Peasoup at 11:30; continuous video show.

Laskiainen is the Finnish equivalent of SHROVE TUESDAY. *Laski* means to slide or sink, in this case into the fast or LENT. Much had gone into preparing for this day and for LENT, the fasting and EASTER. The day was celebrated with sliding, skiing, the feast of pea soup and *pannukakku*.

Now we are going to celebrate this day at Saima Park on Sunday, February 17th. The affair could be called: A WINTER FESTIVAL.

We would like to have families come and enjoy a winter fun day at the park.

Bring your sleds, other sliding items, skis, etc. Dress warm.

The main hall will be heated. We will serve hotdogs, soda, ice cream, etc., to the children.

From the kitchen we will be serving pea soup and *pannukakku* at a reasonable cost. Coffee "and". Hotdogs will also be available to the adults.

Come celebrate this ancient Finnish festival.

The Finnish Ski Club members will give demonstrations on various skiing styles, plus lessons to all who wish to participate.

pate.

Plans are to have short ski races for the young and for the parents. Prizes will be awarded in all divisions.

Come, bring the children, bring your skis, sleds, etc., for a great time.

These events depend on the snow cover. If no snow, come and see demonstrations on roller skiing. The refreshments will be served, snow or no snow.

The folk dancers *Revontulet* will be host to the children, serving them hotdogs, soda, ice cream, etc. The dancers may find time to introduce Finnish folk dancing to the youngsters (The parents may also take part in this).

Come, we are planning a great time.

The big screen TV will be on. We will have a children's video tape. Plus video tapes from Finland for general audiences.

Finn-Nite

The Finn-Nite Dinner Dance will be on Saturday, March 30, at Saima Park. The dinner is at 7. Dance music will be by V. Honkala.

Doors open at 6:00 (Social Hour). Tables of 10 - seating for six or eight - reserved (all seats payable with order).

All seats reservation only - no tickets at the door. Only 150 tickets to be sold.

Your choice: Sirloin Steak or Baked Stuffed Shrimp.

The Finn-Nite dinner is a catered sit-down dinner with waitress service. It is advisable to get your ticket early as they are limited.

Tickets available from: Aini Howe, 465 Merriam Ave., Leominster MA 01453, Tel. 508-537-7783; Walfrid Makela, 291 Marshall St, Fitchburg MA 01420 Tel. 508-342-3967; Tarmo Hannula, 12 North Asland St., Worcester MA 01609, Tel. 508-756-9614.

Be sure to specify the dinner you want. No exchanges. Cut-off date is March 25.

Reipas meet is 77

The Summer Festival Track

sident begins his duties.

More than 75 people applied for the Suomi presidency. The college was assisted in the job of searching for and screening candidates by a non-profit executive search firm in Washington, D. C.

In addition to trustees, Suomi's presidential search committee was comprised of: Jon Brookhouse, art instructor, and Ellen Seidel, librarian, representing the faculty; Linda Givens, admissions, representing the administration and staff; Rev. Denmore Kalweit, a Marquette minister and Suomi alumnus, representing the Lutheran Church; William Mannisto, a Copper Country educator, representing the local community; and Zachary Chartkoff, representing the student body.

In addition, three *ex-officio* members were on the committee: Sidney A. Rand, president of Suomi; Rev. Harry Andersen, bishop of the Northern Great Lakes Synod of the Evangelical Lutheran Church in America; and James Unglaube, of the ELCA's Division for Education in Chicago.

Suomi News Service

SUOMI

continued from page 9

tees also will recommend one candidate for appointment, Mattson said. The four trustees who are on the search committee are Mattson, John Hamar, Norma Nominelli and Kenneth Seaton.

"We believe that we have accomplished our task in efficient and effective manner," Mattson recently told the campus community in a letter. "This has been in every way a good process."

Mattson said the board's selection of a new president will be announced immediately to the campus community Feb. 15, then to the public.

Dr. Sidney A. Rand, who has been president since August 1, will step down when a new president begins his duties.

Translators wanted

Freelance Finnish language technical translators wanted. Translators of other exotic languages also needed. Call (717) 872-8942 or send samples to: Don Hank Translation Agency, 3013 Main Street, Conestoga, PA 17516.

Sports

Women's basketball sensation **Anja Bordt**, of Finland, led her St. Mary's college team to an 83-77 win over Pepperdine at Malibu, CA, Feb. 1, with a career high of 37 points.

Still on a roll, the next day Ms Bordt (who plays guard) paced the Morgan, CA, team to an 83-63 triumph over Loyola Marymount Los Angeles with 27 points.

Her Finnish teammate, Ms **Päiviö**, helped out the Lady Gaels 8 points in the first game, and 10 in the second.

★

The Jan. 1991 *Ohio Race Walker* reports that last Sept. 14 top Finnish women's racewalker **Sari Essayah** won a 10k race at Hildesheim, Germany, in 45:23.

No. 2 was Ms. Szebenszky of Hungary in 45:38.

Reporting an even earlier event, Ms Essayah took another 10k in Helsinki on July 30 in 43:47, followed by **Mirva Hämmäläinen** in 45:22.

Harri Siitonen

Nykänen onnistui Keski-Suomen mäki- viikolla

Matti Nykäsestä edellytettiin tuntuvia näyttöjä Keski-Suomen mäki- viikolla MM-kisoja varten, ja niitä hän myös antoi.

Viimeisessä osakilpailussa Kaipolassa Nykänen hyppäsi päivän pisimmän hypyn, 102 metriä, kriittisen pisteen ylityksessä kahdella metrillä.

Nykänen sijoittui kisassa toiseksi, koska toisen kierroksen hyppy jäi lyhyeksi.

Kilpailun voitti Anssi Nieminen.

Nykänen sijoittui mäki- viikon yhteispisteissä toiseksi Ari-Pekka Nikkolan jälkeen.

Saarinen ampumahiihdon yllättäjä

Ruhpoldingin maailman- cupin ampumahiihdon osakilpailussa nousi suomalaisjouk- kueen yllätysnimeksi vasta 17-vuotias Johanna Saarinen. Hän sijoittui kaikkien häm- mästykseksi kilpailun kuu- denneksi.

Köyliöstä kotoisin oleva Saarinen oli Saksassa elä- mänsä ensimmäisellä ulko- maan kilpailumatkalla.

Ampumisessa Saarinen on Suomen nopeimpia ampuja- hiihtäjiä. Hän käytti makuu- ammuntaan 37,6 sekuntia kun taas miesten kisan paras suomalainen Antero Lähde käytti siihen aikaa runsaan minuutin.

Lähde olikin suomalaisista miehistä ainut maailman- cupin pisteen saaja sijoittuen 25 parhaan joukkoon.

LEPOKOTI ... jatkoa sivulta 5

ylimääräisiä tehtäviä, ja hä- nelle on apu tarpeen.

Kun joudutaan hakemaan kodeista tavaroita myyjäisiä varten, pyydetäisiin tavaroi- den lähettäjiä huomioimaan, että tavarat olisivat kunnolli- sia. Samoin tavaroiden haki- jan tulisi tarkistaa otettavat tavarat, että ne ovat myynti- kelpoisia. Jos tavara on huo- noa, joudumme ne viemään tumpaan, ja siitä tulee lisä- kustannuksia.

Kokouksen puolesta
Minna Vilen

BERTOLT ... jatkoa sivulta 6

ton kuljettajan roolia, Matti Aaltosta lavalla.

Perjantaina ja lauantaina esitykset ovat klo 7:30 ill. ja sunnuntaina klo 2 iltap. Liput \$6 kpl. Varaukset puhelimit- se: 482-5300

Suomessa tämä näytelmä tun- netaan nimellä "Puntilla ja hä- nen renkinsä" ja se syntyi yh- teistyössä Hella Vuolijoen kanssa Brechtin asuessa Vuo- lijoen maatilalla Hämeessä.

Mikki ja Minni kävivät Kristiina Wegeliuksen kanssa kertomassa Pinocchion terveiset jo hyvissä ajoin ennen jääshown tuloa Suomeen.

Pinocchio Suomeen muuttokuormineen

Kun koko maailman tuntemat Walt Disneyn satuhahmot muuttavat paikasta toiseen, on muuttokuorma vertaansa vailla.

Tammikuun puolessavälissä rahtautui Helsin- gin jäähallille 11 rekan kuorma, joka toi Suo- meen kuulun italialaisen puunukke-Pinocchion mukanaan Walt Disneyn huvittomat hahmot.

Pinocchio on Walt Disney's World on Ice-jää- shown päättäjä, jonka kruunaa tähtirollissa Si- nisenä Haltiattarena esiintyvä Kristiina Wegelius.

Tälläkin kertaa hän tuli Hel- sinkiin jo hyvissä ajoin kerto- maan, milloin Shown koko pop- poo rantautuu Helsinkiin. Sa- malla hän katsasti Suomen taitoluistelun tasoa. Itse hän luisteli aktiivi-ikänsä maail- man kuudenneksi parhaaksi taitoluistelijaksi.

Jääshown Euroopan kier-

tueella on mukana 70 ihmistä. He ovat luistelijaita, teknistä henkilökuntaa ja järjestäjiä, suurimmaksi osaksi Yhdysval- loista ja Kanadasta.

Muuttokuorma on sen mu- kainen. Esiintymispukuja oli mukana 147, paljetteja ja kiviä 1,500, liikkuvia valonheittimiä

90, kiinteitä valonheittimiä 300 ja lamppeja pitkälle yli 2,000 kappaletta. Ennen kuin kokonaisuus on rakennettu, esitystä varten, kuluu siihen 20,000 työtuntia.

Show viipyy yleensä esiin- tymispaikkakunnalla viikon verran, mutta poikkeuksiakin on.

- Esimerkiksi Japanissa vii- vyimme jo neljä kuukautta. Siellä ollaan tosi innostuneita jääshowsta. Esitysajat ovat pidentyneet vuosi vuodelta. Yhtä innostuneita meistä ol- laan myös latinalaisissa maan- osissa. Muunmuassa Venezu- elassa viivyimme viisi viikkoa, kertoi Wegelius Helsingissä.

Kaksituntinen jääshow nähtiin Helsingissä jäähallissa seitsemän kertaa.

ALUSTAVA ... jatkoa sivulta 5

(torvisoittokunta).

Soiva seminaari: kon- serttiluento suomalaisesta kansanmusiikista ja kan- teleensoiton oppitunti. Tuok- kaa kantele mukaan. - Tai- teilija Merja Soria, joka lau- lullaan ja soitollaan hurmasi yleisön FinnFestissä kesällä '90.

Englanninkielellä pidettävät luennot ja seminaarit

Miten suomalaiset Lake Worthissa saavat elan- tonsa? - Meklari Rauno Aro- maki.

Suomalais-amerikkalainen kirjallisuus USA:ssa - Pro- fessori Eva Erickson.

Mitä miehiä ja naisia me oikeastaan olemme? - Kan-

sleri, tri ralph Jalkanen, Suomi Opisto, MI.

Mikset puhu kieltäni?

Hautausurak. David Järvi - kolmannen polven ameri- kansuomalainen ralph Jalkanen, Suomi Opisto, MI.

Mikset puhu kieltäni?

Hautausurak. David Järvi - kolmannen polven ameri- kansuomalainen

Konserttiluennot kaksikieliset tai tulkitaan suomeksi

Kalevalaa runon ja laulun muodossa - Tri Paula Erkkilä, psykiatri ja Harri Siitonen, näyttelijä/toimittaja.

Musiikin osuus Suomen it- senäistymisessä: kon- serttiluento - Mus.tait.prof. Ruth Esther-Hillilä.

Humppaa, jenkkää ja Sibe- liusta: konserttiluento - Prof.

Paul Niemistö, St. Olaf Colle- ge, MN. - Ameriikan Pojat (torvisoittokunta).

Soiva seminaari: kon- serttiluento suomalaisesta kansanmusiikista ja kan- teleensoiton oppitunti. Tuok- kaa kantele mukaan. - Tai- teilija Merja Soria, joka lau- lullaan ja soitollaan hurmasi yleisön FinnFestissä kesällä '90.

Englanninkielellä pidettävät luennot ja seminaarit

Miten suomalaiset Lake Worthissa saavat elan- tonsa? - Meklari Rauno Aro- maki.

Suomalais-amerikkalainen kirjallisuus USA:ssa - Pro- fessori Eva Erickson.

Mitä miehiä ja naisia me oikeastaan olemme? - Kans- leri, tri Ralph Jalkanen, Suomi Opisto, MI.

Mikset puhu kieltäni? Hautausurak. David Järvi

- kolmannen polven ameri- kansuomalainen Kiint.väl. Jussi Piira - ensi- mäisen polven siirtolainen.

Vuodenaikojen vaihtelu ja suomalaisten mielenlaatu. - Psykologian prof. Karen Teljo Tracy, Marygrove College, MI.

Suomalaisten osuus Ameri- kan muuttuvassa kirkko-or- ganisaatiossa - Pastori Pentti Mäki, St. Andrew's Lut. kirk- ko, Lake Worth, FL.

Nuoriso kahden kulttuurin puristuksessa - Prof. Jack Saarela, University of Florida.

Suomalais-amerikkalaisia kommunikointimalleja - Prof. Matti K. Suojanen, Tam- pereen yliopisto.

Suomalais-amerikkalainen identiteetti - Prof. Päivikki Suojanen, Jyväskylän yliopis- to.

Tulevia tilaisuuksia

Tilkkutäkkien näyttely tam-mik. 16 - toukok. 26, 1991 Gardner Heritage State Park Visitor's Center'ssä, 26 Lake St., Gardner, MA.

Näyttelyn keskipisteenä on työn alla oleva kaikkien Gardnerin etnisten ryhmien yhdessä kokoama tilkkutäkki. Suomalaiset ovat myös edustettuina. Vapaaehtoisystöläiset ovat tervetulleita auttamaan täkin kokoamisessa. Aikaisempaa ompelukokemusta ei vaadita.

Talviset aukioloajat ovat keskiviikosta lauantaihin klo 12:00 - 4:30 ip. Lisätietoja saa numerosta (508) 630-1497.

★

Laskiainen Saiman Puistossa sunnuntaina, helmik. 17. p:nä alk. klo 10:00 aam. Her-rokkaa, pannukakkua, hot-doggeja. Järjestäjä FACS ja Revontulet. Kaikki tervetulleita!

★

Kalevajuhla sunnuntaina, helmik. 24. p:nä klo 2 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkossa Fitchburgissa. Järjestäjä Suomalaisjärjestäjien Keskuskomitea.

Viikon vitsi

Äiti oli lukenut pienelle tyttärelleen iltasadun, joka päättyi siihen, että prinssi sai prinsessan ja puoli valtakuntaa. Lapsi pohtimaan: "Se oli varmaan sitten verottaja, joka sai sen toisen puolen valtakunnasta?"

Cape Cod

Finnish American Society of Cape Codin kuukausikokous pidetään keskiviikkona, helmik. 20. p:nä klo 7:00 ill. Burger King Community huoneessa, West Barnstable, exit 6, Rte 2.

Suomen kielen oppitunti alkaa klo 6 ill.

TERVETULOA!

ALICE & EUGENE HEIKKILÄ

TERVETULOA YSTÄVÄT

LUNENBURG
FORD • ISUZU

Rte. 2A, Lunenburg • 345-1011

NORTH END SUBARU • MAZDA

Rte. 2A, Lunenburg • 582-4911

HEIKKILÄ COUNTRY DEALERSHIPS

Fitchburg ja ympäristö

Kirkollisia

Verolautakunnan jäsenten Philip Gaudetin (vas.) ja Daniel Pikkaraisen työtaakka on kasvanut melkoisesti budjettisupistusten myötä: kolmen virkailijan työ tehdään nyt kahden voimin.

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartaushyvä uutiset lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 aam. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan väliaikaisena työntekijänä toimii Erkki Kivi vaimonsa Saara-Liisan kanssa, puh. 345-4264. Kotiosoite: 313 Elm St., 3. kerros, Fitchburg.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina klo 8:30 aam. radiohartaushyvä uutiset lähetetään 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 illalla aikuisten kuoroharjoitus ja viikkoillan hartaustilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Lauantaina, helmikuun 15. klo 7:30 ill. Kahvila -Deacon Bob & The King James Band.

Sunnuntaina, helmikuun 17. klo 9:00 aam. Aikuisten raamattu luokka. Klo 9:15 Sunnuntaikoulu. Klo 9:30 Korkeakoululaisten raamattu luokka. Klo 10:00 'Elders' rukous. Klo 10:30 Englanninkielinen Ehtoollis-jumalanpalvelus. Klo 3 iltap. Suomenkielinen Naistenliitto. Kahvitarjoilu yhteinen.

Korjaus! Tammikuun 30. päivän Raivaajassa, sivulla 8, mainitsimme Newport, NH:ssä asuvan Kaarle Hjalmar Lehtisen olleen 18-vuotiaan, kun hän vuonna 1912 muutti Yhdysvaltoihin. Laskupäämme ei toiminut sinä päivänä, sillä Lehtinen oli silloin 20-vuotias.

Uutispaloja

Siitä huolimatta, että sekä osavaltion että Fitchburgin kaupungin lait vaativat, että verolautakunta koostuu kolmesta jäsenestä, Fitchburgin lautakunta on toiminut kahden miehen voimin viimeiset 18 kuukautta.

Walter Tarbellin jäätyä eläkkeelle elok. 30, 1989 pormestari Jeffrey A. Bean jätti viran täyttämättä, koska kaupungilla ei ole varaa maksaa kolmannen palkkaa.

Bean sanoi päätyneensä tähän, koska kaksi muuta virkailijaa uskoi pärjäävänsä ilman kolmatta.

Jos osavaltio vaatii kolmen pestyä, pormestari sanoi, "sen tulisi auttaa myös palkkauksessa".

Verolautakunnan virkailijat nimeään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Lautakunnan puheenjohtaja Daniel Pikkarainen nimettiin 1972, Philip

Gaudet 1974.

★

Viimeviikkosisä istunnossaan Fitchburgin kaupungin valtuusto nimitti Herbert R. Groopin toistamiseen kaupungin asuntovaltuustoon.

★

Fitchburgin alueen vuotuisen Kalevala-juhla pidetään tänä vuonna sunnuntaina, helmik. 24. p:nä klo 2 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkossa, 264 Elm St.

Juhlan järjestelyistä vastaa suomalaisjärjestöjen keskuskomitea, jonka puheenjohtajana toimii Armas Kaukoranta.

Juhlan ohjelma on seuraava:

- Suomen ja Yhdysvaltain kansallislaulut Ron Harryn urkumusiikin säestyksellä.
- Alkurukous, pastori William

Sumner.

- Suomen hallituksen tervehdys, konsuli Edwin E. Kaarela.

- Laulua, Messiah kirkon naiskuoro.

- Kantelemusiikkia, Alan Tastula.

- Luentaa Kalevalasta, Miriam Lehto.

- laulua, sopraano Irene Pakkila.

- Eino Leinon "Lemmenkainen" runo, Mildred Heino.

- Laulua, Elm St. Lähetysseuran kuoro Ron Harryn johdolla.

- Loppurukous, pastori Sumner.

Ohjelmaa seuraa kahvitarjoilu suomalaisen pullan kera. jatkuu seuraavalla sivulla

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

ADVERTISING SPECIALTIES

LLOYD K. HANNULA

79 East Rd. • Box 500 • Westminster, MA 01473 • (508) 874-0629

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

JOYCE I. HANNULA CFP

Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

IDS

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu

KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO

KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

UUTISPALOJA ... jatkoa edellisluvulta

Juhlaan on vapaa pääsy ja kaikki ovat tervetulleita!

★

Stratton Players on valinnut 66. esityskautensa kolmanneksi näytelmäksi musiikaalin "Damn Yankees". Näytelmä oli ensimmäinen "baseball" peliä onnistuneesti kuvaava musiikkimedia.

Näytelmän ohjauksesta vastaa Janet Cragin, musiikillisesta ohjauksesta huolehtii

Jean Janell. Ingrid Lahti-Sweeney on koreografioinut tanssiesitykset.

Esityspäivät ovat helmik. 21, 22, 23, 28, maalisk. 1 ja 2 klo 8:00 illalla sekä kahtena sunnuntaina, helmik. 24 ja maalisk. 3 matineat klo 3 iltapäivällä.

Lippuja saa teatterin kassasta, 60 Wallace Avenue, tai soittamalla teatteriin 345-6066. Lippuja saa myös John Fitch Highwaylla sijaitsevasta Camera Shopista.

Ystävyyttä

Mistä tunnistaa sellaisen ihmisen jonka seurassa on hyvä olla? Hän ei ole kaunein eikä varsinkaan älykkäin, sillä älykkyys ilman tunnetta on pahalaisen keksintö.

Hän ei ole yläpuolellasi eikä alapuolellasi vaan siinä vierelläsi. Hän on saman arvoinen kuin sinä. Hän on saanut syntymälahjana iloisen luonteen. Hän ei tule kautekseen, jos sinä menestyt ja hänellä on kyky nähdä valoa synkimmänkin kuilun päässä. Hän on luotettava niin pitkälle kuin se ihmiselle on mahdollista. Hän ei kerro salaisuuksia toisille eikä toisten salaisuuksia sinulle. Hän iloitsee silloin kun totuus voittaa. Hänelle on vieras ei-voimittaan-asienna. Hän puuttuu asioiden kulkuun ja tekee parhaansa silloin kun vastoinkäymiset uhkaavat.

Hän ei uuvuta sinua loputtomilla kysymyksillä ja mikä ihmeellisintä - Hän kuuntelee mitä sinä vastaat. Nyt sinä varmaankin ajattelet: tokko tuommoisia onkaan. Niin, kumpi olisikin. Jokaiselle yksi.

Eila Rantanen

ITUJA ... jatkoa sivulta 7

si vaikuttavaa esimerkkiä siitä, kuinka voimme suhtautua ahdistuksiin. Ilmestyskirjasta löydämme yhden esimerkin: "Ja neljäs enkeli vuodatti maljansa aurinkoon, sille annettiin valta paahtaa ihmisiä tulella. Ja ihmiset paahtuivat kovassa helteessä ja pilkkasivat Jumalan nimeä, hänen, jolla on vallassaan nämä vit-saukset; mutta he eivät tehneet parannusta, niin että olisivat antaneet hänelle kun-nian." (Ilm. 16:8,9)

Toinen esimerkki löytyy Danielin kirjasta. Kolme israelilaista nuorukaista olivat kieltäytyneet kumartamasta kuningas Nebukadnessarin teettämää kultaista kuvapatsasta. Kuningas tuli kiukkua täyteen ja käski heittämään nuorukaiset tuliseen pätisiin. "Koska nyt kuninkaan sana oli niin ankara ja pätsi niin kovin kuumennettu, tappoi tulien liekki ne miehet, jotka veivät ylös Sadrakin, Meesakin ja Abed-negon. Mutta nämä kolme miestä... suitsuivat sidottuina tuliseen pätisiin. Silloin kuningas Nebukadnessar hämmästytti ja nousi kiiruusti ylös ja lausui hallitusmiehilleen sanoen: "Emmekö heittäneet kolme miestä sidottuina tuleen?" He vastasivat ja sanoivat kuninkaalle: "Totisesti, kuningas!" Hän vastasi ja sanoi: "Katso, minä näen neljä miestä kävelevän vapaina tullessa, eivätkä he ole vahingoittuneet, ja neljäs on näöl-

tänsä niinkuin Jumalan poika." (Dan. 3:22-25)

Meillä pienillä ihmisillä ei ole valtaa hallita maailman-kaikkeuden tapahtumia, joskin jotkut ajattelevat, että he voivat kehittyä - itsestään - aina vain parempaan muotoon, jopa jumalan kaltaiseksi, ja voivat hallita omaa kohtaloaan. Tämä ei ole totta. Meillä ei koskaan ole ollut tällaista itsenäisyyttä. Meillä on ollut, ja on nykyin, mahdollisuus tehdä valinta siinä, että kenen hallituksen alla me tahdomme elää: Jumalan tai sielunvihollisen.

Raamattu selvästi opettaa, että tie Jumalan tykö kulkee Jeesusuksen kautta. Jos me valitsemme Jeesusuksen, meidän siirretään kirkon alta siunauksen alle. Jos me kiellämme Jeesusuksen, me silloin valitsemme sielunvihollisen hallitsijaksemme, ja me jäämme kirkon alle. Sitten kun ahdistukset tulevat - ja ne tulevat - me voimme joko elää niissä ja käydä niiden läpi Jeesusuksen kanssa, tai me tulemme tuskissamme kiroamaan Jumalaa.

Ystävä, oletko tehnyt valintasi? Mitä sinä teet, kun sinut tulesa koetellaan? Maailman aikakausi on todella päätymässä. Missä vietät ikuisuutesi? Herää, siirto-suomalainen! JEESUS HALUAA PELASTAA SINUT - LOPUL- LISESTI.

25 vuotta sitten

Helmikuun 10, 1966

Raivaajan monivuotinen ja ahkeran asiamiehen Willehad Kärjen kerrottiin täyttäneen 80 vuotta Floridassa. Suomesta 1906 Gardner, MA:ssaan saapunut Kärki ryhtyi heti Raivaajan innokkaaksi tukijaksi keräämällä rahaa lehden hyväksi. Floridaan hänen sanottiin muuttaneen 1944. Siellä hän toimi aktiivisesti Turistiklubissa.

Suomen New Yorkin pääkonsuli Paul Gustafsson oli ojentanut kapellimestari Leonard Bernsteinille Suomen Leijonan Ritarikunnan komentajamerkin tunnustuksena Sibeliuksen musiikin tunnetuksi tekemisestä Yhdysvalloissa.

"New Yorkin Philharmonisen Orkesterin kapellimestari Leonard Bernstein, joka on harras Sibeliuksen ihailija, johtaa kuluvalle konserttikaudella 20 esityskertana Sibeliuksen sävellyksiä," kirjoitettiin.

Helmik. 15

Etusivulla kerrottiin Sointulan suomalaisia hukkuneen sillinpyyntialus "Ocean Starin" jouduttua myrskyn heittelemäksi. Laivassa olleet kaikki seitsemän miestä hukkuivat. Heidän joukossaan oli neljä Sointulassa syntynyttä ja kasvannutta suomalaista: Kapteeni William Mielty, William Mackey, Anthony Kiiskilä ja Herbert Johnson.

50 vuotta sitten

Helmikuun 10, 1941

Port Chester, NY:ssä järjesti juuri perustettu Suomen Ystävät seura avajaistanssit Suomen sotaorpojen hyväksi. "Jokainen tiedämme asian tärkeyden, joten menkäämme joukolla kannattamaan uuden komitean toimintaa," kirjoitettiin.

Helmik. 12

New Yorkin Suomalainen Kansallisseura, 43. East 125th Street, New York City, järjesti "Kaljupäisten Iltaman". Alla suluissa luki: (Järkimiesten kemut). Luvassa oli hyvää kaljupäistä ohjelmaa ja kaljupäinen ravintola.

Gardner, MA:ssa järjestettiin protesti kaupungin sponsorioimien amerikkalaistuttamisloukkien lopettamisesta. Pormestari Perryn kerrottiin ilmoittaneen, että kaupungilla ei ollut varoja luokkien pitämiseen sinä vuonna. "Amerikkalaistuttamisloukilla, silloin kun ne lakkautettiin, oli 550 oppilasta," kirjoitettiin.

Helmik. 13

J. E. Jacobsonin, tunnetun soittokuntien pitäjän, kerrottiin kuolleen Fairport, OH:ssa helmik. 10. p:nä. Alajärvellä Suomessa 1872 syntynyt Jacobson toimi soittokuntien

Raivaajan sivuilta poimittu

johtajana Calumetisa ja Hancockissa, Michiganissa sekä useilla paikkakunnilla Ohiossa.

Fitchburgin sivulla kerrottiin miellyttävästä teatteri-illasta Startton Playhouse'sa. "Aluksi Mrs. Sarah Parker ja Miss Miriam Honkanen kerrassaan mestarillisella tavalla esittivät Marion Holbrookin pikkupalan 'All's Vanity'. Erikoista huomiota herätti maskeeraus, joka oli Arne Parkerin huolena. Toisena numerona ohjelmassa oli yksinäytöksinen näytelmä 'Upstage', jossa mm. esiintyi Veikko Lehto teatterimanatserin osalla," kommentoitiin.

75 vuotta sitten

Helmikuun 10, 1916

Raivaajan talolla kerrottiin pidetyn kokouksen, missä Saiman, Osuusmaitoliikkeen, Osuusruokalan ja "Into" Crocker Co:n johtokunnat keskustelivat yhteisen talon hankkimisesta liikkeille. Yksimielisesti päädyttiin siihen, että pitäisi perustaa erikoinen rakennus-yhtiö, johon "kukin liike ja yhdistys sekä yksityiset ostavat osakkeita".

Helmik. 15

"Kolme emännän paikkaa julistettiin hakukelpoisten naisten haettavaksi. Ikäraja saa olla 20 - 30 välillä. Tähän sisältyy kaikki yksinäiset naiset. Elävien leskien kanssa emme halua olla missään tekemisissä. Meistä on kaksi vanhaa poikaa, noin 25 vuoden, yksi leski noin neljänkymmenen vuoden, jolla on kolme nättiä lasta. Lesket mieluummin lapsettomia. Olemme kaikki farmareita. Kirjeet vastaamme kirjeillä, kuvan kanssa jos meille sen myös teette. Leikin lupaamme, vaan pilan kiellämme, sillä meillä on tosi

tarkotus. Tähän panemme nimmemme ja osotteemme: Yksi vanhapoika, Toinen vanhapoika, Yksi leski."

Tällä tavalla etsi kolme suomalaismiestä kodinhoitajaa North Dakotasta.

Mainen kalenteri

Finnish American Heritage Society of Mainen kuukausikokous pidetään sunnuntaina, helmik. 17. p:nä klo 2 iltapäivällä Congregational kirkossa, East Main St., South Paris. Michael Loukisen video Tradition Bearers näytetään.

Sunnuntaina, maalisk. 17. p:nä klo 2 iltapäivällä FAHSOM:n kuukausikokous yllämainitussa paikassa. Ohjelmassa puhe Suomen talvisodasta.

Sunnuntaina, huhtik. 21. p:nä klo 1 iltapäivällä FAHSOM:n vuotuinen "pot luck" illallinen yllämainitussa paikassa. Aterioinnin jälkeen pidetään kuukausikokous.

Tammikuuisessa vuosikokouksessa valittiin seuraavat toimihenkilöt: Barbara Payne, presidentti; Eva Bean, varapresidentti; Alma Dixon, sihteeri ja Hazel Wheeler, rahastonhoitaja.

Putney, VT

River Valley Performing Arts Center esittelee helmikuun ajan maalari Eric Ahon maisemamaalauksia. Galleria on avoinna päivisin klo 9:00 aam. - 5:00 ilt.

Center sijaitsee River Roadin ja Rt. 5:n risteyksessä. Lisätietoja saa numerosta (802) 387-4355.

EXPERIENCE THE DIFFERENCE

HUHTALA OIL CO.

MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 44 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

FUEL OIL

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittioita uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Ari-Pekka Nikkola valittiin vuoden 1990 varusmiesurheilijaksi Suomessa. Toukokuussa palvelusta vapautuneen Nikkolan meriitteihin viime vuodelta kuuluu muun muassa mäkihypyn maailmancupin voitto.

Nikkolasta vuoden varusmiesurheilija

Mäkihypyäjä Ari-Pekka Nikkola on valittu vuoden parhaaksi varusmiesurheilijaksi Suomessa. Parhaana sotilasurheilijana palkittiin rajavartija Tapio Säynevirta ja vuoden sotilasvalmentajaksi valittiin yliluutnantti Pentti Rautavuo.

Viime toukokuussa varusmiespalveluksesta vapautuneen Nikkolan paras saavutus oli mäkihypyn maailmancupin voitto. Hän voitti kaikkiaan neljä cupin osakilpailua.

Henkilökunnasta nimitettyäksi vuoden sotilasurheilijaksi valittiin kivääriampuja Tapio Säynevirta, joka voitti joukkuepronssia ammunnan MM-kilpailuissa. Henkilökohtaisessa kilpailussa Säynevirta

oli viides. Hän voitti lisäksi kaksi Suomen mestaruutta.

Vuoden sotilasvalmentajaksi valittu Pentti Rautavuo palvelee Hämeen rykmenttiin kuuluvassa Lahden Urheilukoulussa. Valinnan perusteena oli hänen valmentamiensa puolustusvoimain suunnistajien hyvä menestys. Suunnistajat voittivat kolme mitalia Kansainvälisen sotilasurheiluliiton mestaruuskilpailuissa ja neljä mitalia nuorten MM-kisoissa.

Valinnat suoritettiin raati, johon kuuluivat edustajat Pääesikunnasta, Rajavartiolaitoksesta, Urheilukoulusta, Sotilasurheiluliitosta sekä urheilijoiden ja valmentajien edustajat.

Suomi ja Neuvostoliitto tutkimaan saasteen vaikutuksia

Ilman epäpuhtauksien vaikutuksia lasten terveyteen Neuvostoliitossa ja Suomessa ryhdytään tutkimaan kuluvan vuoden aikana.

Kansanterveyslaitos ja Neuvostoliiton ehkäisevän lääketieteen laitos sopivat yhteistyön aloittamisesta Moskovassa.

Tutkimus aloitetaan samantyyppisellä reppututkimuksella, jolla helsinkiläisten lasten hengittämiä saastemääriä tutkittiin Kansanterveyslaitoksen "Lapset ja liikenne"-tutkimuksessa. Lasten repussa kantama mittari mittaa pölyä, häkää ja typpioksideja.

Viljelijät eivät usko saastuttavansa

Enemmistö Suomen viljelijöistä pitää tuoreen kyselytutkimuksen mukaan maatalouden aiheuttamia ympäristöhaittoja vähäisinä.

Vankka enemmistö viljelijöistä arvioi, että karja- ja viljelijät pilaavat melko vähän ympäristöä. Kaksi kolmesta viljelijästä on sitä mieltä, että oman tilan tuottamat riskit tilan ympäristölle ovat vähäiset.

Pellervo-Seuran markkinatutkimuslaitoksen tekemän tutkimuksen mukaan viljelijät ovat toisaalta tiedostaneet maataloustuotannon ympäristölle koituvat uhkat. Kolme neljästä arvioi, että maatalouden tehostaminen nykyisestään lisää ympäristön ja elintarvikkeiden saastumista.

Runsas puolet kannattaa maatalouden kehittämistä luonnonmukaiseen suuntaan.

Kyselytutkimus viittasi siihen, että lähimmän viiden vuoden aikana suoritettavat investoinnit ja käyttäytymismuutokset vähentävät fosforilannoituksen ja yleisemmänkin lannoituksen tasoa. Kolmasosa viljelijöistä piti tätä todennäköisenä tai varmana.

Ala uskoo viennin elpyvän notkahduksen jälkeen

Rakennusvienti Neuvostoliittoon pudonnut neljänneksellä

Suomen rakennusala suhtautuu clearinkaupan loppumiseen pitkällä näkemällä. Rakennusalan viennin arvo putosi menneen vuoden aikana noin neljännekseen 1980-luvun vuosittaisesta viennistä, ja tänä vuonna sen uskotaan olevan viimevuotisella tasolla eli runsaat 400 miljoonaa markkaa.

Osa nyt voimassa olevista sopimuksista on vanhoja sopimuksia, jotka joudutaan järjestelemaan uudelleen. Vanhimmat ovat vuodelta 1986 ja uusimmat kuluvan vuoden syksyllä allekirjoitettuja ehdollisia sopimuksia, toteaa toimitusjohtaja Jouko Rantanen Suomen Rakennusurakoitsijaliitosta.

Yleinen käsitys urakoitsijoiden keskuudessa on Ranta-

sen mukaan kuitenkin, että asiat järjestyvät, mutta tarkka aikataulu ja käytännön järjestelyt ovat vielä auki.

Viime vuosikymmenen rakennusviennin huippuvuosia seuraava notkahdus kestää eri arvioiden mukaan yhdestä kahteen vuoteen, kunnes otot Neuvostoliitossa vaikiintuvat.

Epävarmuutta synnyttää Rantasen mukaan ennen

muuta se, ettei viejillä ole tarkkaa tietoa vastapuolen maksajasta.

Kaikki odottavat sitä suurta päätöstä Neuvostoliiton ylimmiltä hallintoelimiltä, mikä selvittäisi heidän oman rahanjakonsa, hän sanoi.

Myönteisenä Neuvostoliittoon rakennusvientiä harjoittavat näkevät myös clearingin mukana poistuvan 95 prosentin kotimaisuusvaatimuksen, joka on pudottanut suomalaisten kilpailukykyä muiden maiden rakennusviejiin verrattuna. Muussa viennissä on edellytetty 80 prosentin kotimaisuusastetta.

Kotimaisuusvaatimuksen putoaminen pois avaa Rantasen mukaan uusia markkinointia, mikä lisänee rakennusvientiä jonkin verran.

Ulkoministeri Paasio Oslossa: Puolueettomuus saa uutta sijaa Itä-Euroopassa

Ulkoministeri Pertti Paasion (sd) mielestä Euroopan muutos merkitsee suurta haastetta erityisesti sotilasliittoihin kuuluville maille. Paasio ennusti, että puolueettomuus saat- taan jatkossa löytää uutta maaperää itäisessä ja kes- kisessä Euroopassa.

Paasio tarkasteli Suomen puolueettomuutta muuttavassa Euroopassa esitelmässä, jonka hän piti äskettäin Oslossa järjestetyssä seminaarissa.

Euroopan muutoksessa ovat puolueettomien maiden ajamat kansainvälisen käyttäytymisen periaatteet vahvistuneet. Näitä periaatteita on mm. kiistojen rauhanomainen ratkaiseminen, yhteistyö ja aseidenriisunta. Turvallisuus-

järjestelmässä ovat etualalle nousseet poliittiset ja taloudelliset näkökohdat, Paasio sanoi.

Idän ja lännen välinen raja häipymässä

Suomen puolueettomuus perustuu ulkoministeri Paasion mukaan ennenmuuta tiettyihin historiallisiin ja maantieteellisiin tekijöihin, jotka säilyvät tulevaisuudessakin kutakuinkin samoina. Suomen puolueettomuus on kuitenkin kokenut huomattavia muutoksia sodan jälkeen.

Suomi ei halua löytää itseään taas lännen etuvartiosta itää vasten, Paasio tähden- tä.

Hänen mielestään Euroop- pa yhdentyy siten, että asteit-

tain myös Neuvostoliitto on osa Euroopan taloudellisen ja poliittisen yhteistyön raken- netta. Tällöin myös idän ja lännen välinen raja häipyy vähitellen Euroopasta.

Sama lista kaikille

Jos maa on päättänyt liittyä EY:hyn, ei se voi valita erikoisruokalistalta niitä herkuja, jotka olisivat sille mieleen. Kaikkien on syötävä samalta listalta, sanoi Euroopan parlamentin ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja Willy de Clerq seminaarissa.

De Clerq käytti ruokalista- vertausta vastatessaan Paasion kysymykseen, olisiko mahdollista anoa EY:n jäsenyyttä, mutta pitäytyä EY:n kaavaileman puolustusyhteistyön ulkopuolella. Näin ei siis ole.

De Clerq osallistui Paasion, Norjan pääministerin Gro Harlem Brundtlandin, Ruotsin maltillisen kokoomuksen puheenjohtajan Carl Bildtin ja Liettuan presidentin Vytautas Landsbergisin kanssa Uusi Eurooppa -kokoukseen Norjan pääkaupungissa.

Paasio suhtautui kokouksen osanottajista kaikkein eniten epäillen EY:hyn. Hänen mukaansa Suomen riippumattomuus häiritsee Suomen liittymistä järjestöön.

Emme pyri jäsenyyteen, me neuvottelemme Euroopan talousalueesta ETA:sta, sanoi Paasio.

Sorsa haluaa hallituksen tukevan enemmistöä

Eduskunnan puhemies Kalevi Sorsa (sd) haluaa seuraavasta hallituksesta hyvin laajapohjaisen. Suomalaisen yhteiskunnan ja erityisesti julkisen alan haasteet ovat Sorsan mukaan niin mittavia, että tulevan hallituksen tulisi mieluiten voida nojautua tukevan 2/3:n enemmistöön eduskunnassa.

Tarvitaan vankka poliittinen hallitus, jolla on yhteistyökyky myös opposition

suuntaan, Sorsa sanoo Suomen Kunnallislehden 75-vuotisjuhlanumerossa.

Edellisen kerran puhemies pohti hallituskysymystä julkisen alan haasteet ovat Sorsan mukaan niin mittavia, että tulevan hallituksen tulisi mieluiten voida nojautua tukevan 2/3:n enemmistöön eduskunnassa.

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Yhteisvastuuvaroin hankittu koulubussi lähtee Namibiaan

Suomen kirkon ulkomaanapu lähettää yhteisvastuuvaroin hankitun koulubussin Nkurenkurun koululle Kavangolle, Namibiaan. Autoon pakataan mukaan varaosia, työkaluja sekä koulutarvikkeita. Iisalmessa koottu erikoisvalmisteinen bussi palvelee myös niin ikään yhteisvastuuvaroin korjattua Nkurenkurun sairaalaa. Kavangolla ei ole julkista liikennettä.

Itsenäinen Suomi liikkuu juhluvuonnakin

Suomen itsenäisyyden 75-vuotisjuhlaa valmisteleva toimikunta haluaa ensi vuoden juhlat epävirallisemmiksi, lähemmäksi kansaa kuin tavalliset juhlaohjelmat. Niinpä juhluvuoden ohjelmaan on hyväksytty mm. tapahtumia, joissa korostetaan liikunnan merkitystä suomalaisille.

Liikunnan edustajaksi itsenäisyyden 75-vuotisjuhlaan on kelpuutettu 12 tapahtumaa. Tapahtumat etsinyt toimikunta haluaa valinnoillaan korostaa suomalaisen liikunnan monipuolisuutta ja omailemattomuutta. Urheilun lukuisat keskusjärjestöt sekä erityisryhmät ovat saaneet ta-

pahtumansa juhluvuoden ohjelmaan.

Itsenäisyyden 75-vuotisjuhluvuoden 12 liikuntatapahtumaa ovat:

Finlandia hiihto, nuorten jalkapalloilijoiden Helsinki-cup, suunnistajien Jukolan viesti, ralliautoilun MM-osakilpailu Jyväskylän Suurajot, TUL:n kansainvälinen painiturnaus, naisten joukkuevoimistelun SM-kilpailut, kuntolupahtuma Naisten kymppi, pesäpallon Itä-Länsi -ottelut, uusi pyörätuolikoripallon turnaus, ruotsinkielisen urheilun keskusliiton CIF:n nuorilleen järjestämät viestikarnevaalit, Sulkavan soudut sekä TUL:n Varsinais-Suomen piirin piirijuhlat.

Ulkomaan posti saattaa myöhästyä

Suomesta ulkomaille lähtevä ja sinne saapuva posti saattaa myöhästyä kansainvälisen tilanteen kiristyttyä. Arvion mukaan postin kulkua erityisesti Euroopan ulkopuolisiin maihin valvotaan entistä tarkemmin.

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930
Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita.
Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjä halutaan

Presidentti Mauno Koivisto lehtihaastattelussa:

Baltian kysymys voi häiritä Pohjoismaiden yhteistyötä

Presidentti Mauno Koivisto on huolissaan Pohjoismaiden neuvoston politisoitumisesta Baltiasta koskeissa kannanotoissa.

Sanomalehti Hufvudstads-bladetille antamassaan haastattelussa Koivisto pelkää, että perinteiset pohjoismaiset kysymykset jäävät sivuun ja yhteistyö saattaa kärsiä, jos erilaisista ulkopoliittisista lähtökohdista nousevat kysymykset alkavat hallita keskustelua.

Kun Baltian tapaiset kansainväliset kysymykset ilmeisesti ovat entistä enemmän esillä pohjoismaisessa yhteistyössä, se on Koiviston mukaan yhä hankalampaa suomalaisille.

Presidentti luonnehti helmikuussa Kööpenhaminassa pidettävää Pohjoismaiden neuvoston kokousta monimielisesti "mielenkiintoiseksi". Kokoukseen on tullut 13 jäsenehdotusta, jotka käsittelevät tavalla tai toisella Baltian tilannetta tai yhteistyötä Baltian maiden kanssa.

Koiviston mukaan hänen lähtökohdansa Baltia-keskustelussa on julkisuudessa kokonaan unohtettu. Viime vuoden ensimmäisessä lehdistötilaisuudessa hänen muistutetaan sanoneen muiden muassa, että me seuraamme myötätuntoisina balttien pyrkimyksiä kansallisen identiteetin ja itsemääräämisoikeuden puolustamiseksi.

Tuolloin hän toi esille myös maiden itsenäisyyden, jonka hän näki pitkän aikavälin asiana ja johon Neuvostoliiton perustuslaki antaa oikeuden.

Presidentti kritikoi kuitenkin baltteja siitä, että he käyttivät väärin hyväkseen eduskuntataloa Itämeri-kokouksen yhteydessä Helsingissä.

"Kysymys ei ole vain siitä, mitä sanotaan. On myös tärkeää, mitä tehdään", presidentti sanoo Baltian kysymyksestä. Tämän vuoksi hän kertoo niin itsepintaisesti korostaneensa, että baltit eivät voi tehdä itseään riippuvaiseksi ulkomaisesta avusta.

Koiviston mielestä asiaa on tarkasteltava myös auttavan maan näkökulmasta. Hän kysyy, voivatko nämä sitoutua huolehtimaan pienistä maista aina ja kaikissa oloissa?

Presidentin mielestä Pohjoismaat eivät ole läpikäyneet avointa keskustelua Baltiasta. Hänen mukaansa lähinnä ulkoministerit - omista erilaisista lähtökohdistaan - ovat yrittäneet saavuttaa yhteisen perustan lausunnolle.

Koivisto toistaa haastattelussa näkemyksensä siitä, että Pohjoismaat muodostavat hyvin ongelmallisen viiteryhmän. "Meille on helpompaa saada yhteinen kannanotto Keski-Euroopan maiden tai suurvaltojen kanssa."

Hetemäki - Olander: Keskustelu hyväksi

Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan puheenjohtaja eduskunnan varapuhemies Elsi Hetemäki-Olander (kok) ei näe mitään dramaattista presidentin arvioissa.

"Emme halua Pohjoismaiden neuvostolle päättävä-

taa ulkopoliittisiin ratkaisuihin missään tapauksessa. Tarve vapaaseen keskusteluun on kuitenkin suuri ja se täytyy hyväksyä. Uskon myös presidentin sen hyväksyvän", hän selvitti äskettäin.

Hetemäki-Olander kertoi haluavansa ymmärtää presidentin puheenvuoron siten, että presidentti on syvästi huolissaan siitä, että suomalaiset eivät syyllistyisi ylilyön-teihin Baltia-kysymyksissä. Presidentin näkemystä pohjoismaisten kysymysten esille nostamisen tärkeydestä hän piti perusteltuna ja toivottavana.

Hetemäki-Olander ei usko, että kansainvälisiä kysymyksiä tai ulkopoliittikkaan tavalla tai toisella liittyviä asioita voidaan tai on syytä jättää kokonaan pohjoismaisen yhteistyön ulkopuolelle. Hänen mukaansa vapaata keskustelua ei voi tyrehtyttää.

Tulitöissä syytä tarkuuteen

Suomessa sattuu vuosittain lähes tuhat palovahinkoa, jotka ovat aiheutuneet avotulen, hitsauksen tai polttoleikkauksen käyttämisestä.

Vakuutusyhtiöt maksavat näistä vahingoista korvauksia yli 50 miljoonaa markkaa.

Suurin osa vahingoista sattuu katto- ja vedeneristystöissä, joihin vakuutusyhtiöt pyrkivät kiinnittämään huomiota mm. alan työntekijöiden koulutuksessa.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittääkää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS _____ UUDISTUS _____

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20.00, 6kk \$13.00, 3kk \$9.00
Ulkomaille: 12kk \$24.00, 6kk \$17.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM
NEW YORK \$422 - LOS ANGELES \$528
TORONTO \$725

RULES AVAILABLE UPON REQUEST

Money saving tax-free connections
from all other airports in North America
- Business or Pleasure -

* ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD *

For reservations contact:

TRAVEL

SERVICE

425 Madison Avenue, New York, N.Y. 10017
New address, same location

Telephones:
212-832-8989 or 800-677-6454
Puhumme suomea

Maailman tapahtumia

Liettualaiset äänestävät itsenäisyyden puolesta

VILNA, Liettua - Liettualaisten lauantaisen kansanäänestyksen lopputulos oli hyvin selkeä: he ovat valmiita taistelemaan itsenäisyytensä puolesta.

Varhaiset vaalitulokset osoittavat yli 90 prosentin kansalaisista kannattavan Liettuan itsenäistymistä.

Vaalituloksia ei voi analysoida millään muulla tavalla kuin merkinä siitä, että liettualaiset ovat menettäneet uskonsa Kremlin suhteen.

Mandelan oikeudenkäynti lykkääntyi

JOHANNESBURG, E-Afrikan - Oikeudenkäyntiä Afrikan kansalliskongressin johtoon kuuluvaa Winnie Mandelaa vastaan on lykätty, koska neljä hänen kanssaan syytetyistä ei ilmestynyt oikeuden istuntoon.

Mandela saapui oikeuteen yhdessä miehensä, kansalaisoikeustaistelija Nelson Mandelan kanssa vain kuulemaan, että jutun käsittelyä lykätään lyhyen aikaa.

Winnie Mandelaa syytetään osallisuudesta neljän mustan pojan sieppaukseen.

Somaliaan väliaikainen hallitus

Somaliaan on nimitetty väliaikainen hallitus, jonka pääministerinä toimii Omer Arteh Ghaleh. Väliaikainen presidentti Ali Mahdi Mohamed on hyväksynyt uuden hallituksen ministerilistan.

Hallitukseen kuuluu monia jäseniä Kansallisen sovinnon komiteasta, jonka entinen presidentti Mohamed Said Barre muodosti juuri ennen syrjäyttämistään.

Pääkaupungissa Mogadishussa vallan kaapanneen Yhdistyneen somalikongressin USC:n johto on luvannut järjestää Somaliassa vapaat vaalit.

HALLITUKSELTA...
jatkoa etusivulta

tystä raportti kuvaili samankaltaiseksi.

Israelia arvosteltiin raportissa sen Länsirannalla ja Gazan kaistalla noudattamien toimien vuoksi. Väkivalta nosti uhkaavasti päätään vuoden loppupuolella, raportissa sanottiin.

Ruotsi käännnytti Suomeen virolaisia aseistakieltäytyjiä

Helsingin Sanomat kertoi tämän kuun 3. päivän numerossaan neljän virolaisen aseistakieltäytyjän hakeneen Suomesta turvapaikkaa. Miehet tulivat televisiouutisten mukaan Suomeen kahta päivää aikaisemmin Ruotsista, joka oli kääntänyt heidät. Aiemmin edellisviikolla heidät oli käännytetty Tanskasta Ruotsiin. Alun perin miehet olivat tulleet Neuvostoliitosta Suomen kautta.

Aseistakieltäytyjistä kertoi tanskalainen sanomalehti Helsingör Dagblad. Tanskan ulkoministeriö oli vakuuttunut, että virolaiset saavat puolen vuoden oleskeluluvan Ruotsissa, josta he olivat tulleet Tanskaan.

Miehet olivat anoneet poliittista turvapaikkaa Tanskasta kieltäytyttyään palvelemasta Neuvostoliiton asevoimissa. He olivat lukeneet Viron leh-

distä Tanskan ulkoministeriön lausunnon, jonka mukaan Tanska ottaa vastaan balttipakolaisia.

Suomesta on jo aiemmin hakenut turvapaikkaa parikymmentä aseistakieltäytyjää Baltian maista. Yhtään hakemusta ei kuitenkaan ole vielä ratkaistu.

Suomen sisäministerin mukaan balttipakolaisista ei ole tehty minkäänlaisia linjapäätöksiä vaan heidän hakemuksensa ratkaistaan yksitellen ja taustat tutkien kuten muutkin turvapaikkahakemukset.

Kansainvälisten sopimusten mukaan valtio voi palauttaa turvapaikanhakijan takaisin kauttakulkumaahan, jos hakijalla on ollut mahdollisuus hakea turvapaikkaa sieltä. Niinpä esimerkiksi Ruotsi voi palauttaa Suomen kautta tulleet turvapaikanhakijat takaisin Suomeen.

Kiinalaismies uhmasi panssareita Pekingissä kesäkuussa 1989. Kuva valittiin vuoden lehtikuvaksi samana vuonna.

Missä on tankkien pysäyttäjä?

Kesäkuussa 1989 maailmalle levisi kuvia kiinalaismiehestä, joka Pekingin demokrationmielenosoitusten aikana uhmasi panssareita. Mies asettui Taivaallisen rauhan aukiolle jyrisevien panssareiden eteen ja sai ne pysäytettyä.

Sen koommin tuntemattomaksi jääneestä miehestä ei ole kuulunut mitään, mutta

maamme ulkoministeriö on nyt tiedustellut miehen kohdaloa Kiinan viranomaisilta. Kiinan ilmoituksen mukaan miestä ei pidätetty, mutta hongkongilaisen lehdistöraportin mukaan hänet olisi te- loitettu.

"Kumpakaan väitettä ei ole voitu todistaa oikeaksi", ulkoministeriö sanoo.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350.

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES